

Kyrkomötet
Kyrkostyrelsens skrivelse 2024:1

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027

Kyrkostyrelsen överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 13 juni 2024

Martin Modéus

Helén Ottosson Lovén

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå präglas i år, liksom tidigare år, av hög tid för omställning i Svenska kyrkan och för den nationella nivån, samt av de möjligheter Svenska kyrkan har.

Skrivelsen beskriver den nationella nivåns verksamhetsinriktning och strategiska insatser utifrån kyrkomötets tidigare fastställda övergripande mål, samt de budgetramar som kyrkomötet har att ta ställning till under kyrkomötet.

Vid tidpunkten för överlämnandet av denna skrivelse är förutsättningarna för kommande års Sida-bidrag till Act Svenska kyrkan fortfarande oklara, men kyrkostyrelsen bevakar noga utvecklingen och kommer att ta ansvar för att de åtaganden Act Svenska kyrkan har gentemot samverkanspartner fullgörs.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet från och med beslut om Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027 fastställer nettokostnadsramar. Bakgrund till förslaget redovisas i avsnitt 7.2 Sammanfattning ekonomi.

Huvuddelen av den nationella nivåns budget innehåller åtaganden och verksamhetskostnader där antingen ansvaret är reglerat i kyrkoordningen eller så är arbetet på annat sätt av stor betydelse för Svenska kyrkan. Enbart en mindre del av budgeten utgör därför utrymme för särskilt prioriterade insatser.

Enligt 12 kap. 3 § kyrkoordningen ska kyrkostyrelsen verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalyser inför beslut, vilket kyrkostyrelsen har genomfört under beredningsarbetet.

Innehåll

1 Förslag till kyrkomötesbeslut.....	3
2 Hoppets evangelium i ord och handling.....	3
3 Utmaningar och möjligheter i den tid som är	3
4 Hög tid för omställning och samverkan	7
5 Den nationella nivåns uppdrag	9
6 Målbilder och verksamhetsinriktning.....	10
6.1 Målbild 1	10
6.2 Målbild 2	14
6.3 Målbild 3	19
7 Ekonomi	24
7.1 Ekonomiska förutsättningar	24
7.2 Sammanfattning ekonomi	25
7.3 Resultaträkning	29
7.4 Ekonomisk plan per uppdrag med undernivåer	32
7.5 Utbetalningar till stift och församlingar.....	35
7.6 Kassaflödesbudget	36
7.7 Eget kapital och mål för eget kapital.....	36
7.8 Ändamålsbestämda medel.....	38
7.9 Sammanfattning ekonomi för kyrkostyrelsens internationella råd och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet	39
Utdrag ur kyrkostyrelsens protokoll.....	41

1 Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. fastställa inriktning för verksamheten på den nationella nivån,
2. fastställa nettokostnadsram för 2025 till 1 408 miljoner kronor,
3. medge nettoplaneringsram för 2026 till 1 262 miljoner kronor,
4. medge nettoplaneringsram för 2027 till 1 222 miljoner kronor,
5. medge kyrkostyrelsen att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

2 Hoppets evangelium i ord och handling

Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka där evangeliet om Jesus Kristus förenar och skapar gemenskap. Gemenskapen rymmer en mångfald av uttryck, tolkningar och livsval. Det är alla döptas uppgift att räcka evangelium genom ord och handling. Ett särskilt ansvar vilar på de som vigts till tjänst, men också på de förtroendevalda som delar det gemensamma ansvaret. Tillsammans förkunnar vi budskapet om tro, hopp och kärlek; om förlåtelse, försoning och nåd, så att människor kan lära känna och följa Jesus Kristus och ta del av evangeliets tröst, livsmod och kraft.

Svenska kyrkan samverkar med andra kyrkor i världen och har en lång tradition av att delta i och bidra till den ekumeniska rörelsen och den världsvida kyrkan. Arbete för tillit och fred, internationell solidaritet och diakoni är uttryck för arbetet för Guds rike och det är en del av Svenska kyrkans identitet. Som kristna har vi ett ansvar för alla människor som skapade till Guds avbild, oavsett religionstillhörighet.

Svenska kyrkan har en rikstäckande närvaro och en bred kontaktyta genom församlingarna, men tillgängligheten behöver förbättras så att den möter människors sätt att kommunicera idag. Trossamfundens bidrag och verksamhet efterfrågas alltmer i samhället, inte minst diakoni och själavård. Likaså efterfrågas Svenska kyrkans röst, värdegrund och engagemang i det offentliga rummet och som samhällsaktör. Att vara en del av samhället och att bry sig om sin nästa är en del av kyrkans väsen och genom detta stärker Svenska kyrkan sin relevans. Avgörande för framtiden är att evangeliet förkunnas i ord och handling så att den kristna tron får större utrymme i människors liv samt i det offentliga kultur- och samhällssamtalet.

Svenska kyrkan eftersträvar ett mer hållbart samhälle såväl andligt och existentiellt som ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Dessa hållbarhetsdimensioner integreras i verksamheten på den nationella nivån när den planeras, genomförs och följs upp.

3 Utmaningar och möjligheter i den tid som är

Lutherska världsförbundets utgångspunkter i dokumentet *Kyrkan i det offentliga rummet* bygger på att det kristna hoppet är utåtriktat och svarar mot det samhälle kyrkan verkar i. Kyrkorna i den lutherska gemenskapen betonar analys i samhällsfrågor, delaktighet och tillitsfulla relationer samt vikten av att utmana orättvisor och ge stöd till människor i nöd. Frågor som rör kyrkan i det offentliga rummet är också något som årets kyrkomöte kommer att bearbeta grundligt.

Tro rör oss människor i hela vår personlighet, i hjärta, tanke och handling, och har därmed stor kraft. Med gemensamma krafter kan Svenska kyrkan möta de stora existentiella utmaningar som präglar vår tid och göra stor skillnad.

Här följer några av de verksamhetsnära utmaningar och möjligheter som kyrkostyrelsen fäst särskild uppmärksamhet vid i beredningen av sin verksamhetsplanering och denna skrivelse.

De tilltagande klimatförändringarna går att stoppa

Globala klimatförändringar, alltmer tilltagande, är en realitet och de fattigaste drabbas först och hårdast. Det globala klimatarbetet saknar för tillfället tillräcklig genomslagskraft trots att det krävs omedelbara och kraftfulla åtgärder från alla länder för att stoppa den negativa utvecklingen. Men många människor är idag medvetna om behovet av omställning och är därför engagerade i klimatfrågor.

Kyrkomötet har initierat *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* och under den första etappen har framsteg skett inom samtliga målområden. Men för att uppnå klimatneutralitet i Svenska kyrkan 2030 måste det strukturerade klimatarbetet fortsätta oförtrutet och kraftigt intensifieras. Under våren 2024 inleddes andra etappen av färdplanen.

Krig i närområdet och försämrat säkerhetsläge

Rysslands invasion av Ukraina har orsakat en humanitär katastrof i vårt närområde. Den har orsakat ett stort lidande för människor som lever i krigets absoluta närhet och för de som tvingats lämna sina hem och nära relationer och fly. Flertalet döda och skadade är civila, oftast kvinnor och barn. Rysslands agerande har även påverkat säkerheten i Europa, vilket kräver skärpt kyrklig beredskap och nya stödinsatser till stift och församlingar i Sverige.

Konsekvenserna av det krig som utbrutit mellan Israel och Hamas, efter Hamas terrorattentat mot civila i södra Israel i oktober 2023, är dessutom oöverblickbara både i Mellanöstern och i resten av världen. Vi befinner oss i en allvarlig och oroväckande utveckling med ett säkerhetspolitiskt paradigmskifte med utdragna och eskalerande konflikter. Likaså är den förhöjda terrorhotnivån och den organiserade brottsligheten som vinner terräng, såsom cyberangrepp och gängkriminalitet, ett växande säkerhetshot.

I tider av osäkerhet och missmod kommer existentiella frågor upp till ytan. Den kristna tron visar på ett hopp som frigör handlingskraft och skapar mening och gemenskap. Tron ger en utgångspunkt för att tolka och hantera det som händer.

Humanitära behov och människor på flykt

Det är oroligt i flera delar av världen och många människor upplever krig, förtryck och naturkatastrofer, ofta orsakade av klimatförändringar. Behovet av humanitära insatser ökar och det stöd som förmedlas genom Act Svenska kyrkan såväl till Ukrainas folk i vår närvärld som till människor i andra delar av världen är omistligt.

Enligt UNHCR befinner sig drygt 100 miljoner på flykt just nu i världen. Naturkatastrofer och krig gör att människor har brist på mat och andra förnödenheter. Behovet av humanitära insatser är skriande och Act Svenska kyrkan samverkar med andra trossamfund, kyrkliga organisationer och civilsamhällesorganisationer som strävar efter att möta behoven. Parallellt pågår stöd till utvecklingsarbete och stöd för social hållbarhet i de områden där Svenska kyrkan har samarbeten genom Act Svenska kyrkan. Tillsammans med andra trossamfund och organisationer bedriver Svenska kyrkan ett påverkansarbete gentemot Sveriges riksdag och svenska myndigheter liksom gentemot EU och FN om hur Sveriges roll i världen ska utformas.

En liten del av de människor som är i nöd i världen har tagit sin tillflykt till Sverige. Civilsamhället spelar en viktig roll vad gäller att möta människor på flykt. En förutsättning för ett stabilt och jämlikt samhälle är att integration lyckas, oavsett om människor stannar kortare eller längre tid i Sverige. Detta är en möjlighet att göra skillnad för människor i vår närhet.

Växande hot mot demokratin

Det pågår en tillbakagång i stora delar av världen när det gäller demokratiska fri- och rättigheter. Påtryckningar, hot och attacker mot oppositionella och civilsamhällets organisationer är vanligt i många länder, liksom hårdare restriktioner för massmedia. Kristna och andra religionsutövare är utsatta och förföljda på många platser i världen och religionsfrihetens villkor försämras.

Genom sociala medieplattformar och artificiell intelligens har desinformation och propaganda etablerats i det offentliga samtalet och populistiska, auktoritära och anti-demokratiska krafter har vuxit sig starka. Det pågår ett aktivt undergrävande av tilltron till vetenskap och saklig journalistik. Missnöje paketeras i ett främlingsfientligt, rasistiskt, klimatförnekande och konspiratoriskt språkbruk och polariseringen växer. Likaså råder ett allt hårdnande debattklimat med oförsonliga tongångar.

Svenska kyrkan behöver fortsätta verka för social hållbarhet i Sverige och globalt, för saklighet och för tillit mellan människor, institutioner och organisationer. Genom att främja möten mellan människor och värna det demokratiska samtalet i det offentliga rummet odlas ett trotsigt hopp och livsmod.

Ekonomisk osäkerhet och en ansträngd välfärd

Den globala ekonomiska tillväxten är ojämnt fördelad mellan och inom länder, även i Sverige. Särskilt unga och utrikesfödda drabbas när arbetsmarknaden försämras i Sverige. Hushållens ekonomi påverkas och välfärden är satt under ekonomisk press. Det finns en samhällsutmaning med fördjupade klyftor och ökad segregation mellan olika socioekonomiska grupper, etniska grupper, generationer och regioner.

Kompetensförsörjningen när det gäller vård och omsorg är oroande och statens omhändertagande kan komma att minska på sikt. Svenska kyrkans diakoni kan, utan att ta över myndigheternas ansvar, komma att få allt större betydelse i välfärden. Svenska kyrkan kan som samhällsaktör göra skillnad genom diakonala insatser lokalt och samtidigt vara en profetisk röst i det offentliga samtalet och påverka beslutsfattare för en hållbar samhällsutveckling.

Det råder global ekonomisk osäkerhet och även osäkra prognoser för Svenska kyrkans ekonomi. En fortsatt negativ medlemsutveckling pågår i Svenska kyrkan och medlemmarna är allt mindre representativa för befolkningen i stort. Att strukturerat kommunicera vad Svenska kyrkan är och gör är av stor vikt för ökad synlighet och förståelse för kyrkan. Om kunskapen ökar om kyrkans breda verksamhet och dess betydelse, kan intresset för delaktighet växa, antingen genom att man blir medlem, stannar kvar som medlem eller att man söker sig till en församlingsgemenskap.

Existentiell hälsa

Mening, sammanhang och gemenskap kan ha avgörande betydelse för vårt välbefinnande, framtidshopp och för vår existentiella hälsa. Att bli sedd av andra människor, få tala om det som finns under ytan och att få hjälp att be till Gud kan vara avgörande i en människas liv. Församlingslivet kan vara en själavårdande miljö där människor får vara sig själva, både när livet är ljus och när tillvaron tyngs av mörker.

Många människor drabbas av psykisk ohälsa. Ofrivillig ensamhet, oro över ekonomin och krig, stress och depression är något som ökar i Sverige. Unga som varken arbetar eller studerar är en särskild riskgrupp. Svenska kyrkan kan bidra till ökat välbefinnande, genom exempelvis stöd till äldre, samtalsgrupp för den som mist en nära anhörig, läggerverksamhet för barn och unga och stöd till unga vuxna som kommit till Sverige från andra länder. Insatser från ideellt engagerade är av stor betydelse i denna verksamhet med stöd av professionella medarbetare.

Bruket av narkotika är också ett stort problem idag, inte minst bland unga människor, och det påverkar inte bara individer och familjer utan hela samhället och den kriminella handeln ökar. Det krävs specialkunskap att möta människor i missbruk men det finns exempelvis många diakoner med lång erfarenhet inom området.

Kriser aktualiserar också frågor som rör livets bräcklighet, social rättvisa och ansvar, människovärde och livets mening. Den kristna tron kan stärka människors existentiella hälsa och kyrkan behöver därför finnas i det offentliga rummets samtal.

Många barn och unga saknar grundläggande kunskap om kristen tro

De nordiska länderna räknas till världens mest sekulariserade, samtidigt som en stor andel av befolkningen tillhör de lutherska folkkyrkorna. Genom de kyrkliga handlingarna, diakonin och kyrkans kultur- och musikliv är kontaktytan med befolkningen som helhet fortsatt stor. Men antalet deltagare i gudstjänster, speciellt vid huvudgudstjänster sjunker, likaså antalet medlemmar.

Förtroendet med kristen tro, psalmer och tradition minskar i Sverige. Allt fler människor, många unga, saknar förståelsen av kristna symboler och bildspråk. Likaså sammanhang där de kristna berättelserna tolkas, såsom i församlingslivet. Samtidigt finns ett ökat intresse för andlighet och tillvarons existentiella dimensioner och frågor.

I en tid när barn och unga tillbringar stora delar av sin vakna tid på nätet, tar intryck och får kunskap därifrån, likaså kommunicerar och har ett socialt liv där, behöver Svenska kyrkan fortsatt stärka sin närvaro i digitala kanaler. Det behövs medarbetare som har förmåga och som vill kommunicera med den yngre generationen, i ett viktigt skede av livet när behovet av livstolkning ofta är som störst och värderingar för framtiden formas. Att få barn och unga att känna hopp för framtiden är en av de viktigaste utmaningar Svenska kyrkan har.

Genomgripande digitalisering pågår i samhället

Samhällets ökade digitalisering har inneburit ett digitalt språng även för Svenska kyrkan de senaste åren. Digitalisering är både en utmaning och en möjlighet för hela samhället och Svenska kyrkan behöver följa med i denna utveckling. Artificiell intelligens har också gjort betydande framsteg inom alla sektorer i hela världen och denna utveckling påverkar samhällen och individer för all framtid.

Den fleråriga pandemin bidrog till att Svenska kyrkan erövrade nya digitala arbetssätt och etablerade sig som en kyrka även på nätet. Att ta del av gudstjänster på nätet är något som passar många människors sätt att leva och möter den längtan efter bön och andra former för kyrklig gemenskap som finns. Men förtroendet med digitala miljöer behöver förstärkas i flera församlingar, för att öka tillgängligheten och för att möta människor där de befinner sig och på det sätt de vill kommunicera. Samtidigt finns ett digitalt utanförskap hos människor som av olika skäl inte följer med teknikutvecklingen, som kyrkan samtidigt måste förhålla sig till utifrån sitt uppdrag.

Kraven på dataskydd och informationssäkerhet ökar och det finns nya risker att hantera för individer och organisationer. Inte minst har detta aktualiserats genom det omfattande cyberangrepp Svenska kyrkan utsattes för i slutet på förra året. Det behövs krafttag för att skydda sig från liknande angrepp. Kompetensförsörjningen är samtidigt en utmaning för Svenska kyrkan och konkurrensen om välutbildade medarbetare inom flera verksamhetsområden hårdnar.

En öppen samverkande kyrka behövs

Samverkan blir alltmer angelägen för att nå större genomslagskraft, både för att öka kvaliteten och för att dela på och tillvarata resurser. Flera stift samarbetar redan inom

olika verksamhetsområden inom främjandeuppdraget, men samverkan behöver stärkas ytterligare och utvidgas för en långsiktigt hållbar kyrka. Genom samverkan med andra aktörer i samhället kan Svenska kyrkan också söka ekonomiska medel från svenska myndigheter och EU för sin verksamhet.

För att än bättre fullgöra Svenska kyrkans uppdrag behöver resurser frigöras i församlingarna. Gemensamma administrativa lösningar avlastar församlingarna och frigör resurser för den grundläggande uppgiften, samtidigt som professionaliteten i den administrativa hanteringen ökar.

4 Hög tid för omställning och samverkan

Ett ansvarsfullt agerande för framtidens kyrka kräver genomtänkta insatser i närtid, så att Svenska kyrkan kan fortsätta vara en relevant, samverkande och öppen folkkyrka som räcker evangelium i ord och handling. Dagens förtroendevalda i Svenska kyrkan behöver agera nu för att få så bra förutsättningar för Svenska kyrkan som möjligt i framtiden.

Det är tid att göra skillnad och tända ljus i den tid som är. Vi lever i en tid av meningslösa krig som plågar miljontals människor runt om i världen, en tid av protektionism, informationskampanjer med falska uppgifter som går ut på att skapa misstro, polarisering och splittring i Svenska kyrkan och i samhället i stort. I en sådan tid behöver Svenska kyrkan verka för tillit internt och tilltro till andra organisationer med goda avsikter. Svenska kyrkan behöver prioritera och hushålla med sina samlade resurser och inrikta kraften alltmer på det som är väsentligt i kyrkans uppdrag och samverka kring det. Då bidrar Svenska kyrkan till förtröstan i Sverige och i andra delar av världen och svarar mot den längtan och behov många människor har.

En ansvarsfull användning av medlemsintäkter

Svenska kyrkan hade 5,5 miljoner medlemmar vid årsskiftet 2023/2024, vilket motsvarar runt 52 procent av Sveriges befolkning. Antalet aktiva inträden ligger på en relativt stabil nivå, medan antalet aktiva utträden är lägre än tidigare år. Det totala antalet medlemmar sjunker dock stadigt, vilket beror på att antalet utträden är högre än antalet inträden och att antalet avlidna medlemmar är högre än antalet döpta.

Svenska kyrkan når ett stort antal människor, men förmågan att motivera medlemskap kommer att ha avgörande betydelse för framtiden. Likaså är frågan om Svenska kyrkans tillgänglighet samt gudstjänst- och verksamhetsformer av stor vikt. Om människor får en tydligare bild av vad Svenska kyrkan är och gör och upplever kyrkan som meningsfull och möjlig att engagera sig i, vill troligtvis fler stanna kvar som medlemmar. Detta gäller både unga och äldre.

Svenska kyrkan har på samtliga nivåer ett ansvar att förvalta intäkter från medlemmarna väl. Den långsiktiga prognosen för Svenska kyrkans framtida ekonomi visar tydligt att det är nödvändigt att verka för en ansvarsfull kostnadsanpassning på samtliga nivåer. Detta innebär att vi hushållar med våra gemensamma resurser, samverkar och frigör resurser för den grundläggande uppgiften.

Minskade ekonomiska resurser

Minskade ekonomiska resurser i Svenska kyrkan gör att många församlingar kommer att tvingas göra stora anpassningar de närmaste åren om inte nya intäkter genereras. Proportionerna i församlingars sammanlagda utgifter har förskjutits så att fastighets- och administrativa kostnader tar en allt större del av församlingarnas budget. Det finns församlingar som kommer att klara verksamheten ekonomiskt bra under flera år, men

flera församlingar tvingas redan nu att minska sin personal eller göra andra nedskärningar som påverkar arbetet med den grundläggande uppgiften.

Situationen kräver därför en långsiktig omställning i hela Svenska kyrkan. Ett sviktande medlemsunderlag med minskade intäkter ställer högre krav på resursplanering och samverkan. En ökad samverkan mellan stiftet är därför angelägen liksom en ansvarsfull budgetering på den nationella nivån.

Svenska kyrkan i sin helhet behöver även prioritera och utveckla nya arbetsformer, besluta om vad som bör bevaras, vad som bör lämnas och vad som behöver erövas eller utvecklas för framtiden. De människor som vill bidra ideellt i Svenska kyrkan är en omistlig resurs som behöver tas i anspråk. Ledare i församlingar behöver göra plats för dessa ideella insatser så att de blir till gagn för församlingens verksamhet, inte bara som avlastande krafter utan ideellt engagerade kan tillföra ovärderlig kompetens och kvalitet samt berika och stärka församlingslivet.

Att kroka arm i stiftet

Frågan om ökad stiftssamverkan blir alltmer central i Svenska kyrkan av både ekonomiska och kvalitativa skäl. För stiftet handlar det om samverkan både i främjandepupplet och i den administrativa verksamheten. Det finns anledning för kyrkostyrelsen att understödja stiftets samverkan och deras främjande av församlingarna.

I december 2022 tillsatte kyrkostyrelsen en parlamentarisk utredning för ökad stiftssamverkan och i april 2024 mottog kyrkostyrelsen rapporten *Att kroka arm – Om utökad stiftssamverkan*. I utredningen konstateras att det redan idag är fullt möjligt utifrån kyrkoordningen för stiftet att samverka, men för att undanröja alla tvivel till samverkan i utförandet av stiftets uppdrag och för att stimulera stiftssamverkan föreslås några kyrkoordningsjusteringar, som under hösten 2024 kommer att remitteras till stiftet.

Utredningen föreslår inga förändringar i nuvarande organisation i Svenska kyrkan men betonar att de kyrkoordningsreglerade ansvaren som respektive nivå har bör renodlas och finansieras av den som har ansvaret. Utredningen betonar skillnaden mellan *ansvar* och *utförande* och visar hur ett stifts ansvar enligt kyrkoordningen kan utföras på många olika sätt och i samverkan med andra.

Barnens perspektiv

Barn intar en särställning i kristen tro och behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet. Kyrkomötets beslut om att genomföra barnkonsekvensanalyser i Svenska kyrkan i församlingar, stift och på den nationella nivån före avgörande beslut, är ett uttryck för Svenska kyrkans prioritering och strävan att värna barnens livssituation.

FN:s konvention om barnets rättigheter är inkorporerad i svensk lag. Svenska kyrkan ska ha ett barnperspektiv i all sin verksamhet och för kapitalplaceringarna avspeglas detta i hänsyn till den internationella arbetsorganisationens, ILO:s, konventioner om barnarbete. Av barnkonventionen framgår också barns rätt till andlig utveckling. Barns sätt att se, uppleva och tänka om världen utvecklar och berikar kyrkans verksamhet. Det är därför en uppgift att bereda plats och ta tillvara barns och ungas perspektiv och erfarenheter i gudstjänster och övrigt församlingsliv. Då samhället ständigt förändras växer varje generation upp under olika omständigheter. Svenska kyrkan behöver förstå och möta barn och unga utifrån den tid och verklighet som de lever i idag.

Svenska Kyrkans Unga är en viktig demokratisk organisation som kyrkostyrelsen fortsätter att stödja och samarbeta med. Sedan hösten 2023 ryms deras rikskansli i

kyrkokansliets tillfälliga lokaler och de kommer även att finnas i kyrkokansliets ombyggda lokaler med inflyttning 2025, mot en förmånlig hyra. Det är också angeläget att stift och församlingar lägger resurser på barn- och ungdomsarbetet och samarbetar med distrikt och lokalavdelningar i Svenska Kyrkans Unga, så att de barn och unga som vill upptäcka och dela kristen tro på sina villkor och växa i mognad och ansvar kan samlas.

Barn och unga är viktiga för Svenska kyrkan här och nu, men de är också morgondagens vuxna i den kyrka som förtroendevalda påverkar idag. Kyrkostyrelsen har genomfört en egen barnkonsekvensanalys i beredningsarbetet av innehållet i denna skrivelse och menar att en kyrka som samverkar mera kan koncentrera sig på sitt uppdrag och det som är viktigt för unga människor.

5 Den nationella nivåns uppdrag

Svenska kyrkans uppdrag uttrycks i kyrkoordningens beskrivning av församlingarnas syfte, ”Att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.” Evangeliet om Jesus Kristus är fundamentet för detta, gemensamt för hela den världsvida kyrkan.

Kyrkostyrelsens del i Svenska kyrkans bidrag till Guds mission innebär insatser som ska underlätta för de pastorala nivåerna och bidra till en långsiktigt hållbar kyrka. Den nationella nivån är en sammanhållande kraft i Svenska kyrkan och tar ansvar för trossamfundets gemensamma förutsättningar och utveckling och för gemensamma intressen och funktioner. Svenska kyrkans nationella nivå bidrar också i sin företrädarroll tillsammans med andra goda krafter i det svenska samhället och internationellt till en hållbar samhällsutveckling.

Genom fyra huvuduppdrag utifrån kyrkoordningen, stödjer den nationella nivån arbetet i stift och församlingar. Uppdragen är nära sammankopplade och ömsesidigt förstärkande:

- Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet
- Företräderskap
- Stöd till god förvaltning
- Inomkyrklig reglering

Förändring av den nationella nivåns arbete

Det är angeläget att församlingarnas medarbetare har tillräckliga resurser för att kunna lägga sin tid på att människor ska lära känna och följa Jesus Kristus och få ta del av evangeliets tröst, livsmod och kraft. Att människor ska känna sig välkomna och inkluderade i Svenska kyrkan och att kyrkan är en plats för alla och möter de behov som finns hos människor idag. Det är därför hög tid att renodla de tre nivåernas uppdrag så att församlingarnas resurser i första hand kan användas till församlingens grunduppdrag enligt kyrkoordningen: fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Detta innebär förändringar i den nationella nivåns verksamhet och ekonomi. En etablering av Svenska kyrkans ekonomiservice, som kyrkomötet sedan tidigare beslutat om, innebär en stor utvecklingskostnad och arbetsinsats under perioden. Både Svenska kyrkans löneservice och ekonomiservice utgör en principiell förändring i den nationella nivåns arbetssätt, där tjänster utförs till andra delar av Svenska kyrkan mot betalning. Likaså utgör Svenska kyrkans it-infrastruktur med support och förvaltning

samt medlemsutvecklingsinsatser stora insatser på den nationella nivån. Att den nationella nivån tar detta ansvar innebär parallellt lättnader av den administrativa bördan för församlingar och pastorat samt att det stärker informationssäkerheten för Svenska kyrkan som helhet.

Intresset för digitala redskap som stöd i kärnverksamhet samt för gemensamma it-lösningar och administrativa system har ökat och det visar att det finns en ökad förståelse bland förtroendevalda och tjänstepersoner för de åtgärder och samverkansförslag som kyrkostyrelsen hittills initierat. Krismedvetenheten både vad gäller församlingens ekonomi och informationssäkerhet har fått genomslag den senaste tiden och allt fler ser vikten av att hushålla med Svenska kyrkans samlade resurser och att öka professionaliteten.

Kyrkostyrelsen och stiftsstyrelserna för kontinuerlig dialog genom sina respektive arbetsutskott och presidier. Dialogen utgör ett rådgivande forum till kyrkostyrelsens arbete och beredning till kyrkomötet. Det finns stöd för att renodla uppdraget för den nationella nivån och i samarbete med stiftet identifiera vilka uppgifter som bör vara den nationella nivåns prioriterade insatser. Inriktningen är att den verksamhet som endast kan eller som bedrivs bäst på ett ställe i Svenska kyrkan ska prioriteras till den nationella nivån, såsom exempelvis psalmboksarbete och forskning, medan en stor del av främjandet av den grundläggande uppgiften huvudsakligen bör hanteras av stiftet.

För att öka tilliten inom Svenska kyrkan och för att säkra att information når till församlingar behöver samverkan mellan den nationella nivån och stiftet tätta ytterligare samt kvaliteten på information mellan stift och församlingar förbättras. Alla har ett ansvar för att undvika missförstånd och att saklig information når berörda.

6 Målbilder och verksamhetsinriktning

Kyrkomötet har sedan tidigare fastställt tre övergripande målbilder som styr den nationella nivåns verksamhetsplanering. Nedan framgår verksamhetsinriktning och större strategiska insatser under den närmaste treårsperioden utifrån dessa mål. Flera av de strategiska åtagandena är sedan tidigare år redan påbörjade.

Under planeringsperioden kommer kyrkostyrelsen att utarbeta mål för 2040 och ta sikte längre fram i tid och presentera detta i sin verksamhets- och ekonomiskrivelse nästa år.

6.1 Målbild 1

År 2030 har vi stärkt förmågan att bidra till ett församlingsliv som möter samtidens utmaningar.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivåns uppdrag *Stöd till stiftet för utveckling av församlingslivet* och *Företräderskap*.

Kyrkostyrelsen bidrar, i samarbete med stiftet, till att stödja och stärka församlingarnas förmåga att fullgöra sin grundläggande uppgift inom flera områden och på olika sätt, exempelvis samordningen av Jourhavande präst. Den nationella nivån genomför och främjar forskning och omvärldsanalys av betydelse för Svenska kyrkan, verkar för ett rikt och mångfaldigt kulturliv som främjar dialogen kring religion och livstolkning samt ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma information.

Kyrkostyrelsen anger villkoren för tillträde till de kyrkliga grundutbildningarna och bestämmer utbildningsplaner för dessa samt ser till att de kyrkliga grundutbildningarna erbjuds i tillräcklig omfattning samt ansvarar för Svenska kyrkan i utlandet och arbete med Svenska kyrkans gudstjänstböcker, exempelvis psalmboken.

Skrivelsens format medger enbart exempel ur planerad verksamhet.

En närvarande och synlig kyrka

Församlingar och pastorat har i många fall bristande resurser inom kommunikationsområdet, såväl personella där varannan församling saknar kommunikatör på heltid, som ett begränsat ekonomiskt utrymme. Det finns inte heller några tecken på resursförändring eller omställningsarbete. I förra årets interna undersökning, *kyrkbussen*, framgår att kyrkoherdarna har för avsikt att främst satsa på församlingstidningar och enbart var femte församling har planer på att satsa på digital kommunikation.

Flera församlingar och pastorat efterlyser därför professionellt kommunikationsstöd och uppskattar de större satsningar som kyrkostyrelsen genomfört den senaste tiden. Den nationella nivån har tillsammans med stiftet genomfört insatser för att kompensera och komplettera bristen på lokala resurser, exempelvis verktyg för webb, appar och en bilddatabas. Församlingar och stift uttrycker att kommunikationsinsatser från den nationella nivån har hög kvalitet och utgör ett stöd till det lokala arbetet.

Förra året påbörjades den kraftsamling som kyrkomötet tidigare tagit ställning till för att öka synlighet, nyfikenhet och förtroende hos människor som i dag har en svag relation med Svenska kyrkan, inte minst unga vuxna. I en aktuell extern undersökning framgår att dessa insatser har nått långt utanför den kyrknära gruppen som församlingarna normalt når i sin kommunikation.

Det handlar om att utforska nya kommunikationskanaler för att nå en yngre målgrupp, skapa kommunikativa initiativ som väcker ungas nyfikenhet samt koppla kommunikativa initiativ till den verksamhet som pågår i församlingar och pastorat. Förutom insatser särskilt riktat till unga vuxna har stift och församlingar efterfrågat fortsatt stöd vad gäller kommunikation kring dop, det kyrkliga kulturarvet samt kyrkliga högtider framför allt i samband med allhelgonahelgen och jul.

Hur väl Svenska kyrkan förmår synliggöra vad kyrkan är och gör har en långsiktig påverkan. Det kan gälla valet av kyrkliga handlingar, medlemskap, ideellt engagemang eller viljan att ge en gåva. Synlighet bygger förutsättningar för de relationsskapande mötena i församlingen och engagemanget för Act Svenska kyrkans verksamhet. Synlighet och ökat förtroende kan även stärka Svenska kyrkans kompetensförsörjning avseende rekrytering till olika yrken och skapa förutsättningar för de beslut som påverkar kyrkan på politisk nivå genom avtal och lagstiftning. Hur väl allmänhet och beslutsfattare känner till kyrkan påverkar också kyrkans förmåga att vara en del av civilsamhället och kyrkans påverkansmöjligheter. Dagens såväl som morgondagens beslutsfattare behöver kunskap om och förtroende för Svenska kyrkan.

En gemensam resurseffektiv kommunikation är en bärande del i att stärka församlingars förmåga till ett församlingsliv som möter samtidens utmaningar och insatserna kompletterar och stödjer församlingar och pastorats kommunikation med människor.

Medlemsutveckling

I dag finns brister i Svenska kyrkans tillgänglighet. Många människor önskar komma i kontakt med Svenska kyrkan, men organisation och arbetssätt svarar idag inte mot människors sätt att leva, kommunicera och planera.

Medlemsvård är en strategiskt viktig fråga för varje församling och pastorat. Det handlar bland annat om att öka den digitala tillgängligheten så att det blir lättare att

exempelvis boka dop och vigsel på ett sätt som passar människor idag och inte rätta sig efter de telefontider som erbjuds i församlingen. Detta sätter medlemmars behov i centrum och underlättar den första kontakten med Svenska kyrkan, främst för de yngre generationer som vuxit upp i en digitaliserad värld och som förväntar sig att kunna möta även Svenska kyrkan så. En sådan digital tjänst skulle underlätta för församlingar i kontakten med församlingsbor. Svenska kyrkan har redan idag tekniska plattformar av mindre omfattning, exempelvis tjänsten *Hitta konfirmation*, där systemstödet byggts upp och förvaltas nationellt, men där fysiska möten och det pastorala arbetet med konfirmander sker lokalt.

Det kyrkomötesuppdrag som kyrkostyrelsen tidigare fått vad gäller medlemsutveckling handlar om ett strategiskt utvecklingsarbete gällande medlemskommunikation med relevans för samtliga nivåer i Svenska kyrkan. Avsaknaden av systemstöd är en av kyrkomötet uppmärksammat brist som kyrkostyrelsen fått i uppdrag att åtgärda. Detta är också något som finns med i kyrkostyrelsens färdplan för samverkan och digitalisering, som fastställdes av kyrkomötet redan 2021, och som föregicks av en omfattande enkätundersökning om hur behoven ser ut i församlingar och pastorat. Många svenska organisationer, företag och myndigheter har idag tjänsten *Mina sidor* på sina webbplatser, något som skulle kunna få stor betydelse även i Svenska kyrkan. På längre sikt kan detta underlätta församlingars och pastorats kommunikation med församlingsbor och för den enskilda individen och medlemmen att ta del av församlingens verksamhet och hålla kontakt med församlingen.

Under detta år kommer några församlingar att pröva en teknisk plattform med en första begränsad funktionalitet för digital medlemskommunikation. Ett antal kyrkoherdar, kommunikatörer och administratörer har i referensgrupper bidragit till innehållet. Utifrån lärdomar i arbetet kommer ett stöd att utformas i samarbete med stift och församlingar till de församlingar och pastorat som vill komma i gång med denna tjänst. Det kommer också att ske kontinuerlig utveckling, dels av den tekniska plattformen dels genom implementering av arbetssätt. Till en början finns etablerings- och utvecklingskostnader och det är ett komplicerat arbete, men efter en tid kan arbetet gå in i förvaltning och allt fler kan ansluta.

Införandet av ett nytt kyrkobokföringssystem anknyter till detta utvecklingsarbete och behöver gå i takt med utvecklingen, och kan därför, först ske efter kyrkoval 2025.

En klimatneutral kyrka

Svenska kyrkan har sedan några år tillbaka en gemensam färdplan för klimatet som svarar mot biskoparnas uppmaningar i *Ett biskopsbrev för klimatet*. Klimatfrågan är aktuell i de flesta av kyrkans verksamheter och för att Svenska kyrkan ska uppnå effektmålen om klimatneutralitet till 2030 och inte längre bidra till den globala uppvärmningen är det av största vikt att klimatarbetet fortsätter oförtrutet. En minskning av kyrkans utsläpp av växthusgaser och en utfasning av fossila bränslen är nödvändig, likaså arbete för klimaträttvisa. I Hållbarhetsportalen på intranätet Kornet finns exempel på åtgärder, vägledningar och verktyg som stödjer genomförandet av färdplanen.

Färdplanen är uppdelad i tre etapper och den andra etappen påbörjades i början på detta år och pågår till och med 2027 och den sista etappen planeras pågå från 2028 till och med 2030. Etapp två handlar om energianvändning och byggnader, produktion av förnybar el, resor och transporter, begravningsplatser, markanläggningar och maskiner, konsumtion och investeringar samt skog och mark.

Kyrkostyrelsen har budgeterat medel för specialtjänster i stiftet som kan stödja och bidra till hela Svenska kyrkans omställning, verksamhetsmedel för utbildning

samt incitamentsmedel för att stimulera en kraftfull omställning i Svenska kyrkan för att nå klimatmålen.

KsSkr 2024:1

Åtaganden till det samiska folket

För att en försoning med det samiska folket ska bli möjlig måste Svenska kyrkan fortsätta bidra aktivt till upprättelse. Under verksamhetsperioden fortsätter den nationella nivån samordningen av arbetet utifrån åtaganden till det samiska folket enligt en handlingsplan som upprättats fram till år 2031. I handlingsplanen ingår möjligheten för stift, församlingar och pastorat eller ideell samisk organisation att söka ekonomiska medel för långsiktiga insatser.

Medel kan sökas för att synliggöra samisk andlighet, teologi, kyrklig tradition och samiska konstnärliga uttryck i kyrkorummet, öka användningen av samiska språk i församlingens verksamhet och underlätta för församlingar att skicka medarbetare på fortbildning i samiskt kyrkoliv, samisk kulturkompetens eller studier i samiskt språk. Det finns också möjlighet att söka medel för insatser som utvecklar ny församlingsverksamhet riktad till samiska barn, församlingens diakonala verksamhet som riktar sig till samer eller som stärker samiska organisationers möjlighet att samverka med Svenska kyrkan i frågor som rör utveckling av samiskt kyrkoliv, diakonalt arbete och verksamhet riktad till barn. Medlen ska även kunna underlätta en församlings eller en samisk organisations insatser i samband med repatriering och återbegravning av samiska kvarlevor samt bidra till lärande och kunskapsutbyte inom Svenska kyrkan som rör samer och samiskt kyrkoliv.

Sågastallamat betyder på nordsamiska dialog eller samtal och är också en återkommande kyrklig konferens som haft stor betydelse för arbetet hittills. Under perioden är det fokus på Sågastallamat 3 som äger rum under 2026. Även förberedelser för de samiska kyrkodagarna 2029 som samlar deltagare från hela Sápmi kommer att påbörjas under perioden, eftersom Svenska kyrkan står som värd.

En långsiktigt hållbar utlandskyrka

Arbetet under planeringsperioden inriktas på implementering av kyrkostyrelsens beslut om långsiktiga mål och strategier för en hållbar utlandskyrka med självbärande församlingar. Arbetet sker utifrån fyra prioriterade områden som samtliga möter kyrkostyrelsens tre målbilder för 2030. Områdena är hållbar organisation, samhällsansvar och diakonal omsorg, församlingsutveckling samt ekumenik och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet kommer löpande att följa upp arbetet.

För att skapa stabila och långsiktiga förutsättningar för utlandsförsamlingarna skapas ekonomiska garantier för femårsperioder. Detta för att församlingarna ska kunna ta ansvar för sina åtaganden för lokalt anställd personal, fastigheter och för kontinuitet i gudstjänstliv och diakonalt arbete. Vidare kommer den mobila verksamheten liksom samverkan med utlandsmyndigheter och det lokala företräderskapet inom samhällsansvar och ekumenik finansieras av den nationella nivån tills vidare.

Personalen inom Svenska kyrkan i utlandet har hittills varit en blandning av utsänd personal och lokalt anställd personal. Målsättningen är att alla medarbetare i församlingarna ska anställas lokalt av församlingens kyrkoråd alternativt i samverkan med en systerkyrka som arbetsgivare.

Verksamhet inom församlingens ram som bedrivs av församlingens personal men på andra orter än där församlingen är belägen ska regleras i samverkansavtal mellan församlingen och den nationella nivån samt i församlingsinstruktionen. Genom den mobila verksamheten, så kallade särskilda tjänster för verksamhet i länder där det inte finns någon svenskkyrklig församling, kan ett gudstjänst- och församlingsliv på svenska

upprätthållas även på orter som inte längre eller ännu inte har förutsättningar att vara en församling. Prästerna för denna verksamhet är placerade i en utlandsförsamling med kyrkoherden som arbetsledare. Därmed kommer prästen närmare utlandskyrkans vardagsarbete och blir en del av ett arbetslag, dock med speciella arbetsuppgifter.

Det diakonala samhällsansvar som handlar om att bistå människor med svenskspråkig identitet i utlandet som hamnat i svårigheter av olika slag hör till utlandsförsamlingarnas signum. Svenska kyrkan i utlandet samverkar med Utrikesdepartementet, ambassader och konsulat och frågan om möjligheter till ekonomiska bidrag för de samhällsinsatser som utlandsförsamlingar gör från dessa instanser diskuteras.

En uppföljning av utlandskyrkans organisationsförändring och verksamhet kommer att ske i kontrollstationer vart fjärde år med start 2028 utifrån mål och inriktning av verksamheten över tid.

Utbildningsinstitutet

Svenska kyrkans utbildningsinstitut ger den pastoralteologiska utbildningen för blivande diakoner, församlingspedagoger, kyrkomusiker och präster med tillräckligt antal i fyra utbildningsprogram.

Ambitionshöjningen för kyrkomusikerutbildningen med ett utökat antal utbildningsplatser på flera utbildningsorter sker stegvis under planeringsperioden utifrån kyrkomötes beslut från 2023 om att säkra tillgången på utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan. En reviderad utbildningsplan efter förslag i den utredning om Svenska kyrkans prästutbildning som genomförts, medför genomlysning och utveckling av kursplaner. Utredning om förutsättningar för församlingspedagogutbildningen och församlingspedagogernas yrkesroll ska genomföras utifrån kyrkomötets beslut 2023.

Den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen fortsätter att ges med 50 platser per år i samarbete med Uppsala och Lunds universitet i väntan på ett ställningstagande utifrån en översyn av innehåll, upplägg och kostnadsram.

6.2 Målbild 2

År 2030 finns ett stärkt engagemang i Svenska kyrkan för ett hållbart samhälle i Sverige och i världen.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivån uppdrag *Företräderskap* och *Stöd till stiftet för utveckling av församlinglivet*.

Kyrkostyrelsen företräder tillsammans med ärkebiskopen och övriga biskopar trossamfundet Svenska kyrkan och är Svenska kyrkans röst i det svenska samhället och internationellt, samt svarar för Svenska kyrkans officiella relationer till andra kyrkor och trossamfund.

Act Svenska kyrkan är det gemensamma uttrycket för Svenska kyrkans ansvar för internationell mission och diakoni. Kyrkostyrelsen ansvarar för samordning av detta arbete och de partnerrelationer det medför. Den nationella nivån leder och samordnar Svenska kyrkans beredskap och vidtar de beredskapsförberedelser som behövs för verksamheter på den nationella nivån samt svarar för övergripande samordning och rådgivning avseende den lagreglerade begravningsverksamheten inom Svenska kyrkan.

På samma sätt som under första målbilden lyfts enbart några exempel ur planerad verksamhet.

Företräderskap och kyrkan i det offentliga rummet

Svenska kyrkan är genom sina företrädare, sina många medlemmar och breda verksamhet en betydelsefull aktör i civilsamhället och en profetisk röst i det offentliga samtalet. Svenska kyrkan kan därför påverka beslutsfattare för en hållbar samhällsutveckling och hur Sveriges roll i världen bör utformas.

Svenska kyrkan möter människors intresse för existentiella frågor. Intresset för kristen tro och Svenska kyrkan finns och tar sig uttryck i de offentliga samtal som blir allt fler. Det finns i många avseenden ett grundmurat förtroende bland alla de människor som väljer att vara medlemmar i Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen, ärkebiskopen och övriga biskopar behöver fortsatt delta i samhällssamtalet inom flera områden, bland annat om andlighet, existentiell hälsa och samhällets sociala hållbarhet.

Kyrkostyrelsen ansvarar för samtal med regering, myndigheter och internationella organ och ansvarar för medverkan i statliga utredningar, remissvar och för nationell och internationell samverkan med andra civilsamhällesorganisationer. Kyrkostyrelsen har också ansvar att företräda trossamfundet gentemot samhällets beslutsfattare i för trossamfundet centrala och prioriterade förutsättningsfrågor för församlingar och pastorat, till exempel beträffande kyrkoantikvarisk ersättning.

Kyrkostyrelsen lämnar med anledning av det tematiska kyrkomötet i år en särskild skrivelse, *Kyrkan i det offentliga rummet*. Den innehåller teologiska motiv för en luthersk folkkyrka i förändring samt kännetecken och principer för Svenska kyrkans närvaro och bidrag till det offentliga rummet. Utifrån detta föreslår kyrkostyrelsen kyrkomötet att besluta om ett antal ställningstaganden.

Ekumenik och interreligiös dialog

Kyrkostyrelsen verkar i gemenskap med andra trossamfund, europeiska och globala ekumeniska organisationer och allianser samt med andra samarbetspartner. Frågorna omfattar tro, religionsfrihet, mänskliga rättigheter, jämställdhet, demokrati och fred. Det handlar konkret om stöd till de människor som lever i utsatta situationer och genom att vara en gemensam stark röst i opinionsbildning, lyfta frågor internationellt samt påverka beslutsfattare.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan kallad till kyrkans enhet, mänsklighetens gemenskap och världens helande, samt att söka Guds tilltal i mötet med varje människa oavsett religiös tradition. Kyrkostyrelsen menar att religionsdialog utgör en förutsättning för ökad integration i ett samhälle där ökade klyftor mellan grupper är ett växande hot mot demokratin och tillhör en av de största samhällsutmaningarna.

Svenska kyrkan verkar tillsammans med de lutherska kyrkorna i Skandinavien för att reformera Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet och Konferensen för europeiska kyrkors struktur. De handlar om arbetssätt, verksamhet och finansiering för en ändamålsenlig och hållbar samverkan för framtiden. Inom Sveriges kristna råd pågår planering, tillsammans med Kyrkornas världsråd, för *Ekumeniska året 2025 – Guds fred i vår tid*. Det är ett högtidlighållande av det ekumeniska mötet i Stockholm 1925 som Svenska kyrkans dåvarande ärkebiskop Nathan Söderblom stod värd för. Freden var i centrum då och när hundraårsminnet uppmärksammas finns all anledning att behålla denna centrering eftersom fredsfrågan äger oförminskad aktualitet i vår tid. Det är samma år 1 700 år sedan kyrkomötet i Nicaea 325 ägde rum, varför detta kommer att uppmärksammas samtidigt.

Svenska teologiska institutet i Jerusalem, STI, är en resurs för Svenska kyrkans fortbildning, både för teologer och för de med annan profession. Efter Hamas terrorangrepp mot civila i södra Israel i oktober 2023 och det krig som utbrutit i regionen

efteråt är konsekvenserna för verksamheten på STI svåra att förutse. Kyrkostyrelsen strävar efter att upprätthålla det ekumeniska och interreligiösa arbetet som finns etablerat i regionen, men det är inte möjligt att följa den planering av kurser som fanns före krigsutbrottet.

Internationell mission och diakoni

Under det senaste året har den svenska regeringen presenterat en ny reformagenda för det svenska biståndet, som också påverkar förutsättningarna för Act Svenska kyrkan och andra civilsamhällesorganisationers bistånd. Reformagendan återspeglas i Utrikesdepartementets regleringsbrev till Sida i december 2023 och i strategin för samverkan med svenska civilsamhällesorganisationer i biståndet som regeringen fattade beslut om den 1 februari 2024. Regeringen vill göra en översyn av hela systemet med så kallade strategiska partnerorganisationer till Sida, där Act Svenska kyrkan är en av 17 organisationer. Mot bakgrund av detta har Sida sagt upp samtliga avtal med strategiska partner per den 31 december 2024. Ett ansökningsförfarande som även öppnas upp för internationell konkurrens, ska genomföras under året. Idag är Act Svenska kyrkans anslag från strategin med civilsamhällesorganisationer 108 miljoner kronor per år, vilket motsvarar cirka 25 procent av totala verksamhetskostnader.

Genom Act Svenska kyrkan arbetar kyrkostyrelsen för att Svenska kyrkan även i framtiden ska kunna bedriva internationell mission och diakoni och tillsammans i den världsvida kyrkan fortsätta stå upp för alla människors lika värde och rättigheter och värna Guds skapelse, den planet och det liv vi delar. Det behövs ett starkt globalt samarbete för att hantera klimatnödläget och de konflikter, kriser och katastrofer som slår sönder människors liv och decennier av utveckling. Som kyrka är vi kallade att fortsätta samarbeta i en världsvid gemenskap med kyrkor och andra aktörer runt om i världen för hållbar och positiv utveckling.

Svenska kyrkan gör skillnad i världen genom långsiktigt utvecklingsarbete och humanitära insatser genom Act Svenska kyrkan. Arbetet bidrar till att människor själva får makt att forma sina liv och skapa en hållbar utveckling. Den internationella verksamheten genomförs i land- och regionprogram, humanitära program samt program för global policydialog och påverkansarbete.

Act Svenska kyrkan har sedan tidigare högt satta mål i sin beslutade tillväxtstrategi för ökad insamling, i syfte att minska beroendet av statliga medel samt kompensera för minskad kyrkoavgiftsfinansiering. Ett arbete pågår för att utveckla samverkan med stift och församlingar ytterligare, så att församlingarna stärker sin del i det gemensamma ansvaret för internationell mission och diakoni. Act Svenska kyrkan bör upplevas som församlingens egen organisation och vara den naturliga utgångspunkten för det internationella engagemanget i församlinglivet och därför synliggöras i församlingsinstruktion, verksamhetsplan och budget. Tillväxtstrategin för att minska beroendet av statliga medel och nationell finansiering samt öka insamlingen behöver fortsätta oförtrutet och kyrkostyrelsen håller fast vid den tillväxtstrategi som tidigare beslutats.

Act Svenska kyrkan har sedan länge en inriktning att komma närmare kyrkor och samarbetspartner i programländerna, för att bättre kunna stärka relationer och partnerskap samt bidra till ökad lokal kapacitet och ägarskap. Mycket av detta arbete kräver närvaro lokalt och regionalt och utförs bättre på plats än från Uppsala. Målsättningen är att ha en regional närvaro på fem platser 2027 genom etablering av regionala nav med medarbetare på plats. Det innebär att det över tid blir fler medarbetare i regionerna och färre på kansliet i Uppsala. I viss mån kommer antalet utsända från Sverige att öka, men mycket av arbetet kommer även att utföras av lokalanställd personal.

Detta innebär också större möjligheter för samordning med andra ekumeniska partner och givare på plats.

Sedan 2023 har Act Svenska kyrkan inte längre finansiering från Sida för humanitärt arbete och kapaciteten att svara upp mot ett ökat antal kriser och katastrofer har därmed minskat. Därför genomförs en satsning på att utveckla det humanitära arbetet och vidareutveckla Act Svenska kyrkans roll som resurs inom psykosociala insatser.

Act Svenska kyrkan är en efterfrågad röst i den svenska biståndsdebatten, med den legitimitet som kommer av långvariga och nära samarbeten med lokala kyrkor och organisationer över hela världen. Kyrkostyrelsen kommer genom Act Svenska kyrkan att bibehålla och utveckla ett starkt påverkans- och opinionsbildande arbete som ”profetisk röst”, för att stå upp för grundläggande värderingar om människors lika värde och rättigheter, skapelsens integritet, global rättvisa och fred i en tid av ökad polarisering.

Kyrkostyrelsen beslutade i slutet av 2020 om en strategi för teologisk utbildning i global kontext fram till 2025. Genomförandet av handlingsplanen har tagit fart under 2023 med rekrytering av en global samordnare. Arbetet pågår med att utveckla, genomföra och följa upp olika initiativ inom ramen för de regionala programmen och i relation till de globala ekumeniska organen. Målsättningen är att hitta extern finansiering för delar av arbetet.

2026 behöver Act Svenska kyrkans budget vara i balans. Det förutsätter att målen i tillväxtstrategin nås, så att Act Svenska kyrkan står tryggt på egen bas och kan minska beroendet av statlig finansiering. Ökande nivå på kollekter och gåvor samt församlingsanslag är centrala pusselbitar i tillväxtstrategin. Likaså handlar det om att effektivisera och minska kostnader. Hållbarhetsfrågorna har bäring på ekonomin och minskat resande med flyg samt ökad användning av digitala mötesformer som bidrar både med minskade utsläpp och minskade kostnader.

Ny institutionell finansiering behöver också täcka befintliga kostnader för personal. Samtidigt ska understrykas att budgeten utgår från ett antal antaganden som i sig också utgör risker i planeringen och för möjligheten att uppnå målet om budget i balans 2026. De viktigaste antagandena är om insamlingsresultaten, inklusive församlingsanslag, ökar och om Act Svenska kyrkan får extern finansiering från 2026 för humanitära insatser samt att Sidans finansiering kvarstår enligt nuvarande partnerskapsavtal. Lägre finansiering från Sida kan även leda till att fler organisationer behöver söka finansiering på annat håll vilket leder till ökad konkurrens på den svenska insamlingsmarknaden.

Förutsättningar kan komma att ändras innan och efter det att denna skrivelse behandlas av kyrkomötet. Sammantaget innebär det att det finns betydande risker och osäkerhet i den lagda budgeten och under hela perioden kommer kyrkostyrelsen att anpassa och justera efter politiska förändringar och tillgängliga resurser, samt genomföra omställningar om så blir nödvändigt. De strategiska initiativen som beskrivs ovan är åtgärder för att minska sannolikheten att risker inträffar eller för att minska konsekvenserna av desamma.

När skrivelsen överlämnas till kyrkomötet saknas således besked om Sida ska ta över den vidareförmedling av bistånd som idag utförs av strategiska partnerorganisationer eller om den delvis ska fortsätta förmedlas genom partnerorganisationer som Act Svenska kyrkan. Likaså saknas kännedom om hur stort det ekonomiska bidraget skulle kunna bli.

Kyrkostyrelsen menar att Svenska kyrkan behöver hålla i och hålla ut, stå kvar och stå ihop för våra samsarbetskyrkor och samsarbetsorganisationer i världen. Kyrkostyrelsen följer och bevakar därför utvecklingen av de kommande förutsättningarna nog-

grant. Likaså står kyrkostyrelsen i aktiv dialog med regeringen inom området. Kyrkostyrelsen kommer att ta ansvar och har beredskap att göra omDispositioner så att Act Svenska kyrkans verksamhet och stödet till de människor våra samsamarbetsorganisationer och kyrkor möter i världen ska kunna upprätthållas.

Kyrklig beredskap

En snabb och omfattande återuppbyggnad av det svenska civila försvaret har tagit fart i alla delar av samhället under de senaste åren. Skydd och motståndskraft hos civilbefolkningen har avgörande betydelse för medborgarnas liv och säkerhet. Det är också en strategiskt viktig komponent vid regeringsbeslut om höjd beredskap och i ett lands motståndskraft vid ett väpnat angrepp.

Det kan handla om att rusta för att klara ett långvarigt bortfall av el, kommunikation, brist på mat och vatten, och om att höja motståndskraft mot påverkan på vårt öppna samhälle, demokrati, fri- och rättigheter eller människovärde.

Svenska kyrkan ska så långt det är möjligt även under svåra omständigheter fortsätta vara kyrka och utföra sin ordinarie verksamhet, bidra till hopp och livsmod under svåra omständigheter samt stärka den andliga och existentiella motståndskraften och vara en trygg punkt utifrån flera dimensioner i lokalsamhället. När krisen inträffar behöver människor en plats att samlas på för att mötas, dela oro, förtvivlan och sorg och hantera frågor om mening och sammanhang. Svenska kyrkan kan bidra med gudstjänst, bön, själavård och diakoni.

Svenska kyrkan har två lagreglerade statliga uppdrag som ingår i det svenska totalförsvaret. Det ena är huvudmannaskapet för begravningsverksamheten i alla kommuner utom i Stockholm och i Tranås. Det andra gäller vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena enligt kulturmiljölagen (1988:950). Dessutom har Svenska kyrkan lagstadgat ansvar för att arkiv och kyrkobokföring fungerar. Svenska kyrkan måste under höjd beredskap och ytterst krig kunna axla dessa ansvar. I en situation av höjd beredskap ställs ökade krav på huvudmännen, vilket kan handla om resurser för kylförvaring och mark för gravplatser. Huvudmännen måste kunna hantera störningar av energiförsörjning, internet, datasystem och telefoni. Vad gäller vård och underhåll av kulturminnena kan det handla om att planera för regelbunden tillsyn över den egendom som kulturmiljölagen omfattar, det vill säga kyrkobyggnader, kyrkotomter, begravningsplatser och kulturhistoriskt värdefulla inventarier, vilket innebär att förvara värdefulla inventarier så att inte skada uppstår eller förvärras och i vissa fall utföra nödvändiga reparationer. Regeringen har inrättat ett Råd för skydd av kulturarv som arbetar till början av 2027 och där Svenska kyrkan ingår. Rådet är ett forum för samverkan, sammanvägning och prioritering av behov av beredskapsplanering för skydd av kulturarv i Sverige. Den nationella nivån har ett företrädaransvar för begravningsfrågorna som har stor betydelse i civilförsvarsuppbyggnaden i landet.

Arbetet för att höja Svenska kyrkans förmåga i den civila beredskapen pågår i samverkan med stiftet. Arbetet intensifierades efter pandemin och Rysslands anfallskrig i Ukraina och det gemensamma utvecklingsarbetet med stiftet kommer att fortsätta flera år framåt. Arbetet gäller såväl säkerhet och krisberedskap för olyckor och naturkatastrofer som kyrkans roll i den civila beredskapen. Då säkerhetsfrågor har en ökad aktualitet är också detta ett område som behöver stärkas. För perioden behövs fortsättningsvis resurser för att kyrkostyrelsen på ett sammanhållet sätt ska kunna leda och samordna Svenska kyrkans beredskapsorganisation före, under och efter en kris. Krisledningsorganisationen stödjer också kyrklig beredskap i Svenska kyrkan i utlandet och i Act Svenska kyrkan. Att resten av samhället hittar ingångar till Svenska

kyrkan måste säkerställas genom införande av igenkända modeller som exempelvis Tjänsteperson i beredskap, TiB, som täcker hela Svenska kyrkan.

Kyrkostyrelsen har förutom budgeterade medel för den kyrkliga beredskapen avsatt en reserv på 50 miljoner kronor för år 2025 att kunna ta i anspråk vid en oförutsedd händelseutveckling.

6.3 Målbild 3

År 2030 finns effektiv styrning, förvaltning och administration i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Denna målbild relaterar i första hand till den nationella nivåns uppdrag *Stöd till stiftet för utveckling av församlinglivet, Stöd till god förvaltning* samt *Inomkyrklig reglering*.

Kyrkostyrelsen ansvarar för kapitalförvaltning och har tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångar och utfärdar närmare bestämmelser om förvaltningen. Den nationella nivån har ett övergripande ansvar för de direkta valen, hanterar kyrkoavgifter och svarar för det kyrkliga utjämningsystemet, inklusive beslut och utfärdar bestämmelser samt arbetar med kyrkoantikvarisk ersättning.

Kyrkostyrelsen har hand om övergripande frågor när det gäller bland annat Svenska kyrkans gemensamma datasystem, bestämmelser om clearing och församlingstillhörighet, bestämmer kollektändamål och vilka dagar som rikskollekter ska tas upp, utfärdar bestämmelser om registrering av handlingar samt bevarar och vårdar kyrkans arkiv. Kyrkostyrelsen ger ut Svenska kyrkans bestämmelser och utfärdar bestämmelser om församlingarnas bokföring och redovisning samt närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner.

Den nationella nivån bidrar, i samverkan med stiftet, till en hållbar utveckling av församlinglivet genom stöd till god förvaltning av resurser i församlingar och pastorat.

På samma sätt som för de två övriga målbilderna lyfts enbart några exempel ur planerad verksamhet.

Ökad informationssäkerhet

Församlingarnas många egna lösningar är idag ett säkerhetshot. Självstyret och ansvaret för den egna verksamheten i församlingarna äventyras inte av gemensamma lösningar utan administrativ samverkan bidrar till att bekämpa brottsliga avsikter, ökar professionaliteten och gör mer utrymme för kärnverksamheten.

Den pågående digitala utvecklingen i samhället innebär att förutsättningarna förändras snabbt i Svenska kyrkans verksamhet och kraven på en utvecklad it-miljö med gemensamma säkra lösningar ökar. Samverkan och digitalisering är centralt för att kunna bedriva kvalitativt, likvärdigt, kostnadseffektivt och långsiktigt rikstäckande hållbart kyrkoliv. Det är också en förutsättning för Svenska kyrkans förmåga att stå emot framtida cyberangrepp.

Idag hanterar den nationella nivån 300 programvaror, bestående av 500 it-komponenter, åt församlingar, pastorat och stift. Hälften av dessa är lokalt upphandlade och hälften är gemensamma system för hela Svenska kyrkan. Varje större system har vardera ett tjugotal integrationer, dels mellan varandra dels mot externa system såsom Skattemyndigheten, banker, Statistiska Centralbyrån och Kyrkans pensionskassa. Trossamfundets nationella system för lönehantering innebär exempelvis ett tjugotal integrationer och totalt med de sju lönesystem som används av församlingar, pastorat och stift blir det sammanlagt 140 integrationer. Varje extern integration är en potentiell

säkerhetsrisk och därför behövs gemensamma system av säkerhetsskäl, kvalitetsskäl och ekonomiska skäl.

Redan i kyrkostyrelsens strategi för samverkan och digitalisering 2020 togs ett beslut om att säkerheten i Svenska kyrkans digitala infrastruktur behöver höjas och att kyrkostyrelsen ska tillhandahålla en grundläggande digital infrastruktur. Ett gemensamt nät med säkerhetskontrollerad utrustning minskar risken för intrång och Microsoft 365 gör att det går att kommunicera digitalt även vid angrepp mot Svenska kyrkan.

Nära 100 procent av alla församlingar och pastorat är anslutna till Microsoft 365 och till den gemensamma it-plattformen. Det globala säkerhetsläget gör att ytterligare nivåhöjande säkerhetsåtgärder behöver läggas till tidigare beslutade åtgärder. Tyvärr kommer Svenska kyrkans it-miljö framöver därmed att kosta mer och erbjuda mindre av valfrihet. Debitering startar den 1 januari 2025 via kollekt- och betalssystemet för att undvika onödig administration och samtidigt tas den så kallade GIP-avgiften bort.

Säkerheten stärks genom att det nya kyrknätet innehåller en rad säkerhetsfunktioner som inte fanns tidigare, exempelvis tvingande lösenord för trådlös anslutning och att endast identifierad och verifierad utrustning tillåts. Det nya kyrknätet är en centralt styrd infrastruktur där regelbundna uppdateringar och ändringar i konfigurationer görs automatiserat på distans när säkerhetsläget ändras. Det finns också numera övervakning dygnet runt på Svenska kyrkans datorer för att upptäcka avvikelser, incidenter och attacker. Detta ger säkerhetshöjande effekt i hela nätverket och gör det lättare att stoppa nästa cyberangrepp precis när det sker och inte som tidigare, först när det nått Svenska kyrkans serverhall. I det nya kyrknätet kommer Svenska kyrkan ha en gemensam nätleverantör, så att ansvaret för helheten ligger på ett ställe. Idag finns en mängd nätleverantörer, som tar ansvar för olika delar och då kan glapp uppstå i ansvaret vid varje kopplingspunkt.

Motståndskraften i händelse av ofred stärks genom ett antal åtgärder som genomförs enligt den inriktning som givits av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Det finns flera åtgärder som av säkerhetsskäl inte kan detaljeras, men åtgärder som kan nämnas är tydligare kravställning och uppföljning avseende säkerhet hos leverantörer och stärkt kontinuerlig förmåga att identifiera och eliminera sårbarheter.

Ett kontinuerligt säkerhetsarbete kommer fortsatt att behöva bedrivas.

Administrativ samverkan och gemensamma digitala lösningar

Digitaliserad administration påbörjades redan före relationsförändringen med staten och Svenska kyrkan har haft gemensamma it-lösningar sedan 1990-talet som började med gemensamt kyrkotillhörighetsregister. Redan på 90-talet fanns en resursmässig och kvalitetsmässig bevekelsegrund för samverkan. Det är alltså inget nytt med gemensamma digitala och administrativa system i Svenska kyrkan. Samverkan och digitalisering är fortsatt centralt för att kunna bedriva kvalitativt, likvärdigt, kostnadseffektivt och långsiktigt rikstäckande hållbart kyrkoliv. Rutiner måste utföras professionellt och kvalitetssäkrat även om förutsättningar och villkor är olika i församlingarna.

Samverkan och digitalisering handlar dels om stödjande gemensamma redskap för kärnverksamheten som underlättar arbetet i församlingar, pastorat och stift, dels om gemensamma administrativa arbets sätt. Användning av digitala verktyg förenklar och effektiviserar samverkan både internt och externt och det blir smidigare att utbyta erfarenheter med kollegor från andra stift och församlingar. Ett förändrat arbets sätt med fler digitala möjligheter som exempelvis videomöten innebär även ökad ekologisk hållbarhet och minskad miljöbelastning.

Kyrkostyrelsens långsiktiga strategi för digitalisering och samverkan har målbilden att församlingar och pastorat även fortsatt ska kunna lägga huvuddelen av sina resurser på den grundläggande uppgiften. Strategin omfattar en gemensam IT-plattform, nätverk, Microsoft 365, diariet Public 360 och elektroniskt arkiv. Kyrkostyrelsen kommer även att tillhandahålla frivilligt valda tjänster som löneservice, ekonomiservice samt digitalt stöd till medlemskommunikation och bokning av kyrkliga handlingar. Under verksamhetsperioden finns stora investeringskostnader.

Gemensamma system innebär större säkerhet, bättre kvalitet och ekonomisk hållbarhet. Svenska kyrkan har nu sett effekterna av ett cyberangrepp. Utöver faktiska störningar i exempelvis samhällsbärande funktioner som begravningsverksamhet innebär angrepp även negativa effekter på övrig verksamhet i församlingar, pastorat och stift. Robusta system är därför av största vikt för att motverka kriminella cyberoperationer.

Svenska kyrkans löne- och ekonomiservice

Svenska kyrkans löneservice, med placering i Uddevalla, kommer fortsatt att utvecklas och i april 2024 hade 200 enheter anslutit sig och verksamheten hanterade då 50 000 ärenden och 170 000 lönespecifikationer per år.

Kyrkomötet gav 2022 kyrkostyrelsen i uppdrag att etablera Svenska kyrkans ekonomiservice med den nationella nivån som huvudman så snart som möjligt, men senast 2030. Under 2023 genomfördes en förstudie och en långsiktig etableringsplan togs fram avseende vidareutveckling av Svenska kyrkans ekonomitjänst till Svenska kyrkans gemensamma ekonomiservice. Genom att samla ekonomitjänster i en gemensam ekonomiservice visar förstudien att Svenska kyrkan i högre grad kan leverera tjänster med jämn och hög kvalitet som bidrar till ökad ekonomisk hållbarhet och minskad sårbarhet. Kyrkostyrelsen beslutade i maj 2024 att etablera Svenska kyrkans ekonomiservice den 1 januari 2025 och att erbjuda alla stift som idag bedriver egen ekonomiservicebyrå verksamhetsövergång till den nationella nivåns ekonomiservice och att den etableringen ska vara genomförd 2028. Det handlar om Göteborg, Karlstad, Luleå, Skara, Uppsala, Visby, Västerås och Växjö stift, inklusive samtliga leveransorter.

Under de närmaste tre åren planeras upphandling av ekonomi- och beslutsstödsystem, framtagande av affärsmodell, pris och avtal. En ny organisation och nya arbetssätt ska etableras så att de gemensamma processerna på de olika orterna ska fungera väl. Fullt utbyggd ekonomiservice kan innebära ytterligare cirka 200 medarbetare som arbetar med ekonomi. För trossamfundet minskar dock det totala antalet medarbetare som arbetar med ekonomi. Förutom att församlingar, pastorat och stift avlastas administrativa uppgifter blir verksamheten mindre sårbar och mer kostnadseffektiv. På detta sätt hushållar Svenska kyrkan med sina samlade resurser.

Utvärdering gemensamt ansvar, fastigheter och utjämningsystem

En utvärdering av besluten med anledning av utredningen Gemensamt ansvar (SKU 2015:1) ska genomföras enligt plan under denna verksamhetsperiod. Ett förslag på inriktning, uppläggning och övergripande tidsplan finns. Utvärderingen kommer att genomföras som tre separata uppdrag med en sammanhållen planering och avrapportering.

En utvärdering som rör effektiviserad fastighetsförvaltning ska genomföras under planeringsperioden. De funktioner och områden som kommer att studeras är övergripande stödfunktioner, gemensamt fastighetsregister, lokalförsörjningsplaner, handledning i fastighetsförvaltning och vid upphandling, underhåll av fastigheter samt kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Utvärdering av de effekter det nya utjämningsystemet fått på makronivå och hur väl systemet uppfyller de mål som är satta ska utvärderas med hjälp av kvantitativ analys av verksamhetsstatistik och ekonomiska data samt med hjälp av enkäter och intervjuer. Områdena handlar bland annat om konsekvenser för församlingarna, styrningseffekter och om utjämningsystemet är långsiktigt hållbart.

Kyrkobyggnadsprojektet har ersatt det tidigare projektet Överlåtelse av kyrkbyggnad, som initierades med anledning av kyrkomötets beslut 2016 efter utredningen Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningsystem. Inom kyrkobyggnadsprojektet pågår arbete med att ta fram förslag på lösningar för hur Svenska kyrkan kan ta ett gemensamt ansvar för tillståndspliktiga kyrkobyggnader som det inte finns omedelbart behov av i församlingsverksamheten, men som av kulturmiljöskäl behöver underhållas.

Kyrkoval 2025 och utredning om hållbara demokratiska strukturer

Nästa kyrkoval äger rum den 21 september 2025. För detta pågår förberedelser och stora delar av kostnaderna för kyrkovalen belastar valåret. Förutsatt att kyrkomötet fattar beslut om de ändringar i kyrkoordningen som kyrkostyrelsen föreslagit kommer ett ekonomiskt bidrag till tryckning av valsedlar att ges till de nomineringsgrupper som är företrädare i kyrkomötet under innevarande mandatperiod eller som genom valet blir företrädare i kyrkomötet.

Eftersom kyrkostyrelsen ser behov av att säkra och utveckla den demokratiska styrningen för framtiden och hur den kan tryggas och upprätthållas till en lägre kostnad än idag, tillsatte kyrkostyrelsen i april 2024 en parlamentarisk sammansatt utredning om hållbara demokratiska strukturer. Utredningen består av åtta förtroendevalda ledamöter utsedda utifrån mandatfördelningen i kyrkomötet samt en biskop. Utredningen ska samråda med de nomineringsgrupper i kyrkostyrelsen som inte är representerade i utredningen, respektive med kyrkomötets presidium.

Det övergripande syftet med en demokratiutredning är att kunna upprätthålla en god demokrati även under förändrade omständigheter som minskande medlemsantal, förändrad demografi och ekonomi. Det vill säga hur kan Svenska kyrkan på ett ändamålsenligt sätt, utifrån de förutsättningar som finns idag och som kan förutspås för framtiden, sett både till engagemang och ekonomi, säkerställa en vital och livskraftig demokrati inom organisationen. För att säkra en långsiktigt hållbar demokratisk struktur för Svenska kyrkan ska strukturen på samtliga nivåer omfattas av utredningsuppdraget.

Det är betydelsefullt att det råder ett förtroendefullt och gott samarbete mellan kyrkans olika nivåer. Under utredningens arbete ska därför god kommunikation främjas, som bidrar till fortsatt främjande av konstruktivt samspel mellan kyrkans olika nivåer. Utredningen ska inhämta och analysera sådana prognoser och omvärldsdata som har relevans för förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart engagemang och ansvarstagande i Svenska kyrkan, samt redogöra för hur de förslag man lämnar är teologiskt förankrade i en luthersk folkkyrka.

Utredningen ska slutredovisa sina resultat till kyrkostyrelsen i november 2026.

Ett långsiktigt hållbart kyrkokansli

Översyn och effektiviseringar görs kontinuerligt på den nationella nivån, men antalet uppdrag ökar samtidigt varje år. Kyrkostyrelsens uppdrag har förändrats och utökats sedan relationsförändringen med staten år 2000 och sedan dess genom kontinuerliga beslut i kyrkomötet. Genom årligen tillkommande kyrkomötesbeslut om nya åtaganden har kyrkostyrelsens ansvar successivt ökat. Flera av kyrkomötesuppdragen sträcker

sig över flera år på grund av sin komplexitet. Även om ett uppdrag i formell mening kan slutredovisas till kyrkomötet kan uppdraget medföra fortsatta åtaganden eller in-
nebära permanent handläggning på kyrkokansliet.

Kravet på att kostnader inte får öka på den nationella nivån är omöjligt att förena med den mängd uppdrag som kyrkostyrelsen redan har och de nya som tillkommer och som kyrkomötet i vissa fall beslutar ska hanteras skyndsamt. Kyrkostyrelsen bedömer därför att de nya uppdrag som tillkommer innebär bortprioritering av andra insatser till stöd för stiftens, eftersom det inte går att tillföra nya uppdrag till den nationella nivån, parallellt med minskande personalresurser och krav om en ekonomi i balans.

Den långsiktiga ekonomiska utvecklingen ställer således krav på ställningstaganden i kyrkomötet som möjliggör att den nationella nivån ska kunna fortsätta att vara en stödande och sammanhållande kraft i trossamfundet. Den bredd av sakfrågor inom vilka kyrkostyrelsen idag ger stöd i stiftens främjandeuppdrag behöver minska i samarbete med stiftens. En organisation på kyrkokansliet med kvalificerade generalister kommer att kunna möjliggöra en mindre kanslibemanning. Det handlar exempelvis om teologer som har förtrogenhet med samhällsfrågor, samhällsvetare som har förtrogenhet med Svenska kyrkan eller medarbetare med projektledarkunskap. Verksamhetsområden kan variera över tid och särskilt sakkunniga bör i framtiden utgöra tillfällig kompetens för tidsbegränsade uppdrag och utredningar. På sikt kommer det att finnas ett begränsat antal specialister för att fortsatt säkra kompetens inom kärnområden. Inom exempelvis rättsområdet kan även det löpande arbetet med förenkling av regelverk och handlägningsrutiner leda till effektivisering som successivt minskar behovet av personella resurser.

Svenska kyrkans ekonomiservice kommer att frigöra resurser på lokal nivå men kommer att kräva ytterligare medarbetare och stödfunktioner på den nationella nivån, om än placerade på andra orter än i Uppsala. En allt större del av de anställda på den nationella nivån kommer inte att finnas i Uppsala, utan på orter i Sverige och utomlands.

Efter att de egna lokalerna på Syslomansgatan i Uppsala är renoverade och ombyggda ska den största delen av den Uppsalabaserade personalen kunna rymmas där.

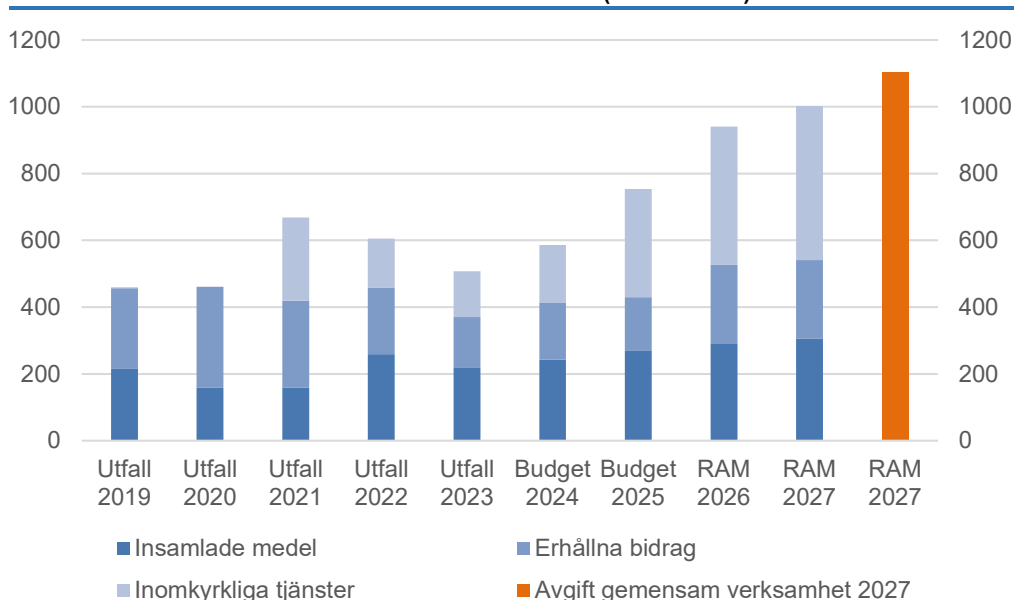
7 Ekonomi

7.1 Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för perioden är svåra att bedöma då det finns händelser i omvärlden som kan få stora konsekvenser för ekonomin. I det kortsiktiga perspektivet ser utvecklingen av kyrkoavgiften relativt stabil ut för perioden 2025–2027. Det beror på att medlemsutvecklingen är något bättre än tidigare beräknat och att antalet arbetade timmar i svensk ekonomi inte minskar lika mycket som befarat. Kyrkoavgiftsprognosen, som bygger på Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos från 26 april 2024, pekar därmed mot en ökning 2025 med +2,9 procent, 2026 med +0,9 procent och 2027 ökar intäkten med 2,4 procent. I *nominella* tal ökar därför intäkten från avgift för gemensam verksamhet (7-öringen) men i *reala termer*, om hänsyn tas till inflationen, minskar intäkten från och med 2026. I ett något längre perspektiv beräknas den reala intäkten från kyrkoavgiften vara lika stor 2029 som den var 2023, vilket innebär att kostnadsnivån för Svenska kyrkan måste ligga på 2023 års nivå, år 2029.

Det innebär att den nationella nivån, precis som andra ekonomiska enheter i Svenska kyrkan, måste anpassa kostnaderna efter dessa förutsättningar. Kyrkostyrelsen har sedan flera år tillbaka arbetat aktivt för att nå en ekonomi i balans vilket gör att det ekonomiska utgångsläget är bättre än det skulle ha varit annars, men utmaningen blir större framöver. Samtidigt som den nationella nivån försöker anpassa verksamheten till snävare ekonomiska ramar med ett årligt effektiviseringsmål om 2,5 procent, är antalet uppdrag som tillkommer fortsatt många. I takt med att fler nationella tjänster tillhandahålls av kyrkostyrelsen ökar även intäkter som är beräknade att på längre sikt vara kostnadstäckande, men under uppbyggnadsåren finns underskott i budget.

DIAGRAM 1. UTVECKLING AV INSAMLADE MEDEL, BIDRAG, INOMKYRKLIGA TJÄNS-TER OCH AVGIFT FÖR GEMENSAM VERKSAMHET (7-ÖRINGEN)

Det förändrade uppdraget för den nationella nivån med utveckling av nationella tjänster kommer att omvandla strukturen för ekonomin markant. Från att tidigare till största del ha varit en verksamhet som finansierats av avgift för gemensam verksamhet (7-öringen) samt bidrag från Sida kommer externa intäkter i form av insamling och inomkyrkliga tjänster att öka. Fram till år 2027 har externa intäkter vuxit och är tillsammans

nästan lika stora som intäkten från avgift för gemensam verksamhet (7-öringen). Detta illustreras i diagram 1 ovan.

Av diagrammet framgår att de tre intäktsslagen, insamling, bidrag och inomkyrkliga tjänster ökar från drygt 600 miljoner kronor 2022 till cirka 1 002 miljoner kronor 2027, nästa lika mycket som avgiften för gemensam verksamhet samma år. Förändringen innebär bland annat att den nationella nivån måste leverera tjänster av hög kvalitet till ett konkurrenskraftigt pris för att nå dessa intäkter och få täckning för ökade kostnader.

Sida har sagt upp avtalet med Act Svenska kyrkan och andra svenska biståndsorganisationer för att i stället inrätta en ny process för ansökningsförfaranden, som ska ske i konkurrens med internationella organisationer. För Act Svenska kyrkans del innebär det att bidraget på 108 miljoner för 2024 kvarstår, men att framtiden är mycket osäker och indikationer pekar på kraftigt minskade anslag. Den internationella verksamheten har i sin tillväxtstrategi en planerad ökning av insamlade medel för att samtidigt minska den nationella finansieringen fram till år 2025. Planen om ökad insamling har till och med 2023 hållit budget, men det finns alltid en osäkerhet med att budgetera en kraftig ökning av insamling. Detsamma gäller den, i tillväxtstrategin, flerdubbling av bidrag från församlingar som finns fram till 2027.

En annan faktor som påverkar ekonomin är utdelning från prästlönetillgångar (PLT) som finansierar stora delar av utjämningsystemet. Den rådande ekonomiska situationen gör att även utdelningen från PLT är osäker under planperioden och är något lägre budgeterad än tidigare år. Dessutom kan resultatet från utredningen Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk påverka förvaltningen av prästlönetillgångar.

Känslighetsanalys

Tabellen nedan visar hur mycket olika faktorer påverkar intäkter i miljoner kronor. Förändringar i antal tillhöriga och utvecklingen av medlemmarnas kommunalt beskattningsbara inkomster, kyrkoavgiftsunderlaget, är därmed centrala faktorer som påverkar intäkten. Om finansmarknaden är instabil under en längre tid påverkar det avkastningen på det gemensamma kapitalet och från PLT. Samtliga belopp anges i miljoner kronor, mnkr.

TABELL 1 KÄNSLIGHETSANALYS FINANSIERING

	Förändring av antagande	Ungefärlig effekt (mnkr)
Avgift gemensam verksamhet	1 öre	153
Medlemsandel	1%	11
Avkastning på det gemensamma kapitalet	1%	111
Utdelning från prästlönetillgångarna	10%	22

7.2 Sammanfattning ekonomi

I detta avsnitt redovisas den totala ekonomin för den nationella nivån för de kommande tre åren i jämförelse med utfall 2023, budget 2024 och föregående Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2024–2026.

Med anledning av det förändrade uppdraget för den nationella nivån med utveckling av nationella tjänster och ökade externa intäkter föreslås kyrkomötet att besluta om nettokostnadsramar i stället för kostnadsramar i Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027. Nedan redovisas både totala kostnadsramar och nettokostnadsramar för perioden.

Kostnadsramar

Av totala kostnader på den nationella nivån utgör en övervägande del bidrag till stift, församlingar och pastorat, exempelvis inom ramen för utjämningsystemet och den kyrkoantikvariska ersättningen. Dessa uppgår 2025 till 1 853 miljoner kronor (tabell 10).

Sammanlagda kostnads- och planeringsramar för de tre åren är summan av verksamhetens kostnader (tabell 5), kostnader för utjämningsystemet, inklusive kyrkounderhållsbidrag och kyrkoantikvarisk ersättning, KAE, (tabell 6). Sammanlagda ramar framgår av tabell 2 nedan:

TABELL 2 TOTALA KOSTNADSRAMAR

Belopp i mnkr	2025	2026	2027
Verksamhetens kostnader	1 890	1 875	1 889
Kostnader utjämningsystemet	1 253	1 257	1 270
Kyrkounderhållsbidrag	95	100	100
Kostnader KAE	460	460	460
Totala kostnadsramar	3 698	3 692	3 719

Nettokostnadsramar

Som framgår av tabellen ovan ökar kostnadsramarna samtliga år på grund av kyrklig beredskap, uppbyggnad och drift av de nationella tjänsterna och övriga strategiska insatser som redovisas i tabell 4. Då så stor andel av ekonomin kommer från externa intäkter, är det mer relevant att redovisa verksamhetens nettokostnad, som är ett vedertaget begrepp inom den kommunala världen. Begreppet nettokostnad betyder i kommunala sammanhang, bruttokostnad minus interna och externa intäkter, alltså det som finansieras genom skatter och generella statsbidrag. För den nationella nivån motsvarar det den del av kostnaderna som finansieras av avgiften för gemensam verksamhet och avkastning från det gemensamma kapitalet. Genom att redovisa verksamheten med nettokostnadsramar ökar möjligheter för till exempel den internationella verksamheten att utöka sin verksamhet utan att överstiga beslutade ramar, så länge finansieringen är säkrad. I tabell 3 nedan visas nettokostnadsramar för verksamheten, utjämningsystemet inklusive kyrkounderhållsbidrag och KAE.

Intäkten från avgift för gemensam verksamhet (7-öringen) är 1 069 miljoner kronor år 2025.

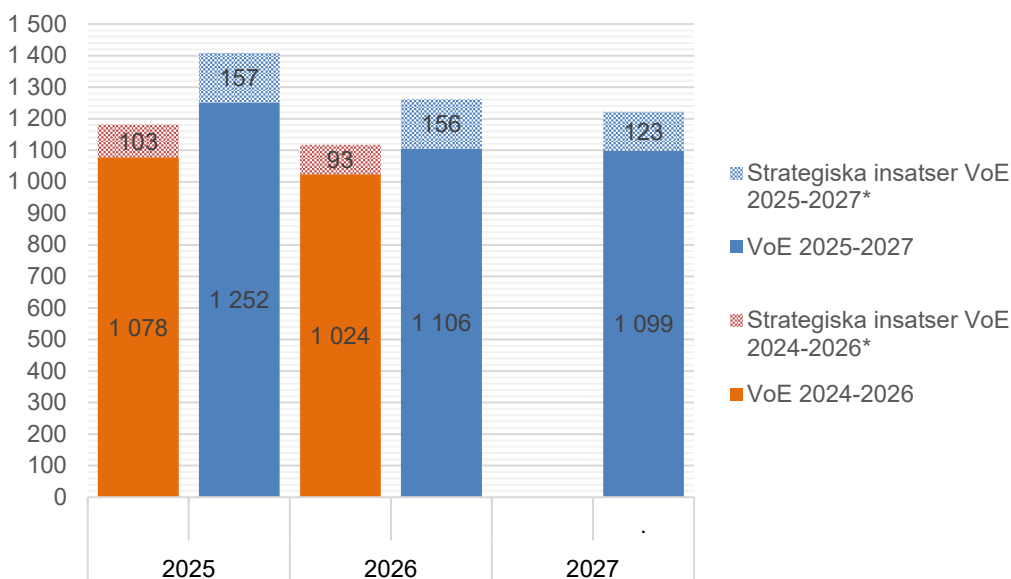
TABELL 3 TOTAL NETTOKOSTNADSRAM

Belopp i mnkr	2025	2026	2027
Verksamhetens nettokostnad	1 070	927	888
Nettokostnad utjämningsystemet	244	235	235
Kyrkounderhållsbidrag	95	100	100
Nettokostnad KAE	0	0	0
Total nettokostnadsram	1 408	1 262	1 222

I diagram 2 visas budgeterad nettokostnad per år i jämförelse med föregående årsplan. Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå anges som VoE.

KsSkr 2024:1

DIAGRAM 2. TOTAL NETTOKOSTNADSRAM I JÄMFÖRELSE MED FÖREGÅENDE RAM

*) strategiska insatser beskrivs i tabell 4

Som diagrammet visar ökar kostnaderna i jämförelse med föregående års skrivelse Verksamhet och ekonomi, men sjunker över tid, till skillnad från kostnadsramarna i tabell 2.

Nettokostnaden i Verksamhet och ekonomi år 2025 uppgår till 1 408 miljoner kronor, vilket är 227 miljoner kronor högre än tidigare planering och kyrkomötets beslut i november 2023. Ökningen består främst av verkställande av tidigare beslut såsom etablering av ekonomiservice, medlemsutveckling m.m. Nedan redovisas skillnaderna 2025:

- ◆ ekonomiservice med 52 miljoner kronor,
- ◆ kyrkostyrelsens medel till kyrklig beredskap med 50 miljoner kronor att vid behov ta i anspråk,
- ◆ it-infrastruktur, support och förvaltning med 35 miljoner kronor,
- ◆ projektet medlemsutveckling med 30 miljoner kronor,
- ◆ löneservice med 10 miljoner kronor,
- ◆ fastighetsstöd, juridiskt stöd och arkiv med 15 miljoner kronor,
- ◆ dataskyddsfrågor med 12 miljoner kronor, och
- ◆ valsedelsbidrag med 5 miljoner kronor.

Nettokostnaden för 2026 är 144 miljoner kronor högre än tidigare planering. I jämförelse med föregående planeringsperiod ökar nettokostnaden 2026 för

- ◆ ekonomiservice med 69 miljoner kronor,
- ◆ projektet medlemsutveckling med 30 miljoner kronor,
- ◆ kommunikationsuppdraget en närvarande och synlig kyrka med 15 miljoner kronor,
- ◆ dataskyddsfrågor med 10 miljoner kronor,
- ◆ it-infrastruktur, support och förvaltning med 7 miljoner kronor och
- ◆ fastighetsstöd, juridiskt stöd och arkiv med 9 miljoner kronor.

Personalkostnader

I takt med uppbyggnaden av de, tidigare beslutade, nationella tjänsterna kommer antalet anställda på den nationella nivån bli betydligt fler, även om medarbetarna fysiskt inte har sin arbetsplats i kyrkokansliet i Uppsala, utan i andra delar av landet. Det är en kraftig expansion under perioden där enbart löneservice och ekonomiservice står för närmare 20 procent av antalet årsarbetare på kansliet år 2027. Antalet utsända inom Svenska kyrkan i utlandet minskar och övrig personal ligger på i stort sett en oförändrad nivå under perioden. Behovet av stödfunktioner i form av ekonomi, HR, juridik och kommunikation kommer vara stor under uppbyggnaden av tjänsterna, men för den ordinarie verksamheten är ambitionen fortsatt att på sikt minska stödet.

Strategiska insatser

Strategiska insatser, som inte ingår i den ordinarie verksamheten och finansernas avkastningen från det gemensamma kapitalet, redovisas för planeringsperioden i tabell 4.

TABELL 4 STRATEGISKA INSATSER I PLANERINGSPERIODEN

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Åtaganden samiska folket	-3	-4	-4	-4	-4
Samverkan och digitalisering*	-39	-54	-73	-62	-29
Medlemsutveckling	-12	-12	-30	-30	-30
Färdplan klimat, etapp 2	-9	-30	-50	-60	-60
Summa	-64	-100	-157	-156	-123

*) I tabellen ingår inte längre driftskostnader för löneservice och ekonomiservice. Utfallet för samverkan och digitalisering 2023 inklusive drift var -76 mnkr. Medlemsutvecklingsprojektet är utbrutet på en egen rad i tabellen.

Arbetet utifrån åtagandena till det samiska folket omfattar totalt 40 miljoner kronor och sträcker sig över perioden 2022–2031.

I samverkan och digitalisering ingår utveckling av gemensamt kyrknät, löneservice och ekonomiservice, medan driftskostnader för it-infrastruktur, löneservice och ekonomiservice ingår i den löpande verksamheten. Från och med 2025 är den nationella nätförbindelsen delvis finansierad med intäkter i budget. I samverkan och digitalisering ingår också digitalisering av valet.

Projektet medlemsutveckling fortsätter under planeringsperioden. Tillsammans med församlingar, pastorat och stift tar den nationella nivån fram en tjänst som på sikt kan underlätta församlingars och pastorats kommunikation med församlingsbor samt administrera bokningar av kyrkliga handlingar och församlingsverksamhet med ett starkt fokus på att underlätta för den enskilda individen och medlemmen.

Färdplan för klimatet etapp 2 omfattar 200 miljoner kronor under perioden 2024–2027. I det ingår kostnader för specialister, incitamentsmedel, utbildning och innovation.

Införandet av ett nytt kyrkobokföringssystem har skjutits upp till efter kyrkovalet 2025 och kostnaden är inte med i denna planeringsperiod. Kommunikationsuppdraget en närvarande och synlig kyrka kommer att övergå från strategisk insats till löpande verksamhet.

7.3 Resultaträkning

I tabell 5 redovisas den totala budgeten för den nationella nivån där samtliga intäkter och kostnader ingår, samt jämförelsesiffror från bokslut 2023 och budget 2024. Intäkter och kostnader för utjämning och kyrkoantikvarisk ersättning, KAE, netto redovisas på egen rad i resultaträkningen och specificeras i tabell 6.

TABELL 5 RESULTATRÄKNING

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Avgift gemensam verksamhet	1 009	1 038	1 069	1 079	1 105
Insamlade medel	220	243	271	292	305
Erhållna bidrag	151	170	159	236	236
Inomkyrkliga tjänster*	137	174	325	413	461
Övriga intäkter	10	3	4	2	2
Summa intäkter	1 525	1 628	1 827	2 022	2 109
Utveckl.samarbete/bistånd	-236	-279	-249	-285	-281
Övriga lämnade bidrag	-104	-138	-159	-164	-164
Externa kostnader	-675	-770	-911	-824	-810
Personalkostnader	-477	-488	-560	-594	-624
Avskrivningar	-14	-14	-11	-9	-9
Summa kostnader	-1 507	-1 690	-1 890	-1 875	-1 889
Utjämning och KAE**	-244	-241	-244	-235	-235
VERKSAMHETENS RESULTAT	-225	-303	-307	-87	-15
Exklusive strategiska insatser***	-161	-203	-150	69	109
Finansnetto	1 175	560	584	603	622
Kyrkounderhållsbidrag	-100	-100	-95	-100	-100
Förändr. ändamålsbest. medel	12	68	63	4	-3
Årets resultat	862	224	245	420	504

*) I inomkyrkliga tjänster ingår framför allt löneservice, ekonomiservice och digital infrastruktur

***) KAE och utjämning beskrivs i tabell 6.

***) Verksamhetens resultat exklusive strategiska insatser i tabell 4.

Budgeten visar ett negativt verksamhetsresultat samtliga år, vilket bland annat beror på strategiska insatser, högre kostnader för kyrklig beredskap och kostnader i samband med kyrkovalet 2025. Det beror också på att driftskostnaderna för gemensam nätförbindelse, löneservice och ekonomiservice är högre än intäkterna under uppbyggnadsfasen och bidrar till det negativa resultatet.

Verksamhetens resultat närmar sig en ekonomi i balans mot slutet av planeringsperioden. År 2027 är kostnader för strategiska insatser lägre och intäkter från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen), insamling förväntas öka.

Strategiska insatser ska finansieras av det gemensamma kapitalet, därför redovisas även verksamhetens resultat exklusive strategiska insatser på en egen rad i tabellen. Med dessa förutsättningar är budgeten i balans år 2026 och 2027.

Intäkter

Intäkten från avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen) är högre än tidigare år och ökar nominellt. Nivån på intäkten följer framtagna prognos för konjunkturen och medlemmarnas inkomster. Under perioden budgeteras insamling och ersättning för

gemensamma tjänster högre och blir en allt större del av intäkterna. Vi slutet av perioden, år 2027, är intäkterna från insamling, bidrag och inomkyrkliga tjänster nästan i nivå med intäkten från avgift för gemensam verksamhet.

Insamlade medel planeras öka med 34 miljoner kronor under perioden på grund av planerad ökad insamling till Act Svenska kyrkan, framför allt som ett resultat av högre stifts- och församlingsanslag.

Erhållna bidrag 2025 budgeteras i nivå med utfallet 2023 och budgeterade bidrag 2024. Bidrag till den humanitära verksamheten från Sida och andra institutionella givare budgeteras betydligt högre 2026 och 2027.

Inomkyrkliga tjänster planeras öka med 136 miljoner kronor under perioden och består till största del av ersättning för den gemensamma digitala infrastrukturen, gemensamt kyrknät, ekonomiservice och löneservice. Intäkter för gemensam digital infrastruktur utgår från den nya avgiftsmodell som kommer att tillämpas från och med 2025. Den ersätter den gamla avgiftsmodellen, den så kallade GIP-avgiften. Intäkter för Svenska kyrkans löneservice ökar under planeringsperioden med ökad anslutning till tjänsten. Svenska kyrkans ekonomiservice planeras att etableras under 2025 och intäkter ökar kontinuerligt med ökad anslutning även här.

Övriga intäkter utgörs av externa intäkter i filialer i utlandet och intäkter i samband med kyrkovalet.

Kostnader

Lämnade bidrag för utvecklingssamarbete/bistånd ökar jämfört med utfallet 2023 på grund av en humanitär satsning. Satsningen finansieras med ändamålsdestinerade medel 2024 och 2025 och bidrag från externa givare 2026 och 2027. År 2025 ingår bidrag till Lutherska världsförbundet för husbyggnadsprojekt i Jerusalem med 7,5 miljoner kronor som finansieras av avgift för gemensam verksamhet.

I övriga lämnade bidrag ingår anslag inom Färdplan för klimatet på sammanlagt 155 miljoner kronor för planeringsperioden. Anslag till utlandsförsamlingar ökar i och med övergång till lokalanställd personal, medan personalkostnader minskar med motsvarande belopp.

Externa kostnader består till största del av köpta tjänster och systemkostnader inom bland annat gemensam infrastruktur, löneservice och ekonomiservice.

Införandet av gemensamt kyrknät medför 39 miljoner kronor högre kostnader 2025 än 2024 och ökar sedan ytterligare under 2026. Projektet för ett nytt lönesystem är försenat och fortsätter under 2025. Planerade kostnader för projektet etablering av ekonomiservice har räknats om och externa kostnader är 47 miljoner kronor 2025, 53 miljoner kronor 2026 och 27 miljoner kronor 2027. Tjänsten ekonomiservice planeras att etableras under 2025.

I övriga externa kostnader ingår också 50 miljoner kronor till kyrkostyrelsens förfogande för kyrklig beredskap år 2025. Projektet medlemsutveckling fortsätter under planeringsperioden och ökar till 30 miljoner kronor per år. Kostnader i samband med kyrkovalet följer en fyraårscykel. Köpta tjänster och kommunikationskostnader är högre under kyrkovalet 2025 och innefattar även ett valsedelsbidrag om fem miljoner kronor. Hyran för kansliets lokaler ökar efter den renovering som Svenska kyrkans Förvaltnings AB beräknas ha färdigställt i början av år 2025. Från 2025 finns också kostnader för ökat fokus på dataskyddsfrågor och för kommunikationsuppdraget en närvarande och synlig kyrka.

Personalkostnader ökar under planeringsperioden, främst på grund av etablering av ekonomiservice som beräknas inledas under 2025. Inom den internationella verksamheten fortsätter det strategiska arbetet med ökad närvaro i programländer under

perioden, vilket innebär att bemanningen förändras genom fler utsända, fler lokalt anställda i programländer och färre i Uppsala. Inom Svenska kyrkan i utlandet har övergång till lokalanställd personal gjort att personalkostnader minskar under perioden.

Utjämning och kyrkoantikvarisk ersättning

Utjämningsystemet är underfinansierat med 243 miljoner kronor genom att intäkterna är lägre än kostnaderna. Intäkter 2025 budgeteras till 1 009 miljoner kronor och kostnader, exklusive kyrkounderhållsbidrag, budgeteras till 1 253 miljoner kronor. Utöver det anslås kyrkounderhållsbidrag på 100 miljoner kronor som finansieras av avkastningen från det gemensamma kapitalet (95 miljoner för 2025 på grund av den avräkning som gjorts för ej nyttjade bidrag 2018). Den nationella nivån finansierar således 343 miljoner kronor av det totala utjämningsystemet, delvis av det gemensamma kapitalet.

I en framtida krympande ekonomi och med ökade socioekonomiska utmaningar blir betydelsen av utjämningsystemet större för församlingar och pastorat, men finansieringen blir också svårare. En utvärdering av utjämningsystemet och dess finansiering är beslutad av kyrkomötet och ska genomföras 2027. Intäkter och kostnader för utjämningsystemet presenteras i tabell 6.

Det statliga bidraget om 460 miljoner kronor för kyrkoantikvarisk ersättning används till församlingarnas reovering av kyrkobyggnader. Nivån på det statliga bidraget är i budget oförändrad, men 2024 är ett kontrollstationsår då överenskommelsen mellan Svenska kyrkan och staten prövas. Svenska kyrkan har, i samtal med regeringen, redovisat den kraftiga urholkning som skett av ersättningen och understrukit vikten av att ersättningen höjs i statsbudgeten för 2025.

TABELL 6 FÖRKLARING AV UTJÄMNING OCH KAE

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Utjämningsavgifter församlingsnivå	757	778	793	797	809
Utjämningsbidrag församlingsnivå	-853	-873	-888	-892	-904
Resultat församlingsnivå	-96	-96	-95	-95	-95
Utjämningsavgift stiftsnivå*	217	220	217	226	226
Utjämningsbidrag stiftsnivå	-365	-365	-365	-365	-365
Resultat stiftsnivå	-148	-146	-149	-140	-140
NETTORESULTAT UTJÄMNING	-244	-241	-244	-235	-235
Intäkter KAE	492	460	460	460	460
Kostnader KAE	-492	-460	-460	-460	-460
Nettoresultat KAE	0	0	0	0	0
Resultat utjämning och KAE	-244	-241	-244	-235	-235

*) Utdelning från prästlönetillgångar

Prognosen för medlemsintäkter grundar sig på skatteunderlagets utveckling inkomståren 2023–2025 med hänsyn tagen till bedömd medlemsutveckling. Den utgår från Sveriges Kommuner och Regioners bedömning i april 2024. Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2024 års nivå.

Finansnetto

Budgeterad intäkt från kapitalförvaltningen motsvarar avkastningsmålet på 3 procentenheter över inflationsnivån. Inflationen var 2,5 procent enligt Riksbankens penningpolitiska rapport från mars 2024. Enligt försiktighetsprincipen budgeteras intäkten utifrån Riksbankens inflationsmål som är 2 procent för hela planeringsperioden. Sveriges Kommuner och Regioner och Konjunkturinstitutet räknar i de senaste prognoserna att inflationen kommer att vara nära målet på 2 procent i början av 2025.

Kyrkokansliets byggnad, som ägs av det helägda dotterbolaget Svenska kyrkans Förvaltnings AB är under renovering och beräknas vara färdigställt i början av år 2025. Utgifter för renoveringen belastar bolaget, men finansieringen görs från den nationella nivån inom likviditetsförvaltningen. Framtida kostnader i form av högre hyra kommer att belasta den nationella nivån och är med i budget.

TABELL 7 FINANSFÖRVALTNING

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Övriga intäkter	2	0	0	0	0
Finansnetto	1 175	560	584	603	622
Kostnader	-5	-6	-5	-5	-5
Resultat	1 172	554	579	598	616

7.4 Ekonomisk plan per uppdrag med undernivåer

I stället för att dela upp intäkter och kostnader i en resultaträkning visar nedanstående tabell nettokostnaden för kyrkostyrelsens uppdrag. Nettokostnad är kostnader minus externa och interna intäkter, och motsvarar den del som avgiften för gemensam verksamhet (7-öringen) ska finansiera. Viss verksamhet, såsom Act Svenska kyrkan och kyrkoantikvarisk ersättning, KAE, finansieras till stor del av externa intäkter och därför är nettokostnaden låg. Resultaträkning för kyrkostyrelsens internationella råd och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet visas i tabell 14 och 15.

TABELL 8 NETTOKOSTNAD PER UPPDRAG

Belopp i mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet					
Utbildningsinstitutet	-55	-59	-61	-62	-64
Svenska kyrkan i utlandet	-76	-77	-73	-73	-73
Diakonal utveckling, forskning, kulturarv (KAE), hållbarhet m.m.	-230	-250	-292	-258	-258
	-360	-386	-426	-394	-394
Företräderskap					
Internationell mission och diakoni	-105	-57	-22	-15	-15
Ekumenisk samverkan, påverkansarbete	-66	-64	-73	-65	-66
	-171	-121	-95	-79	-81
Stöd till en god förvaltning					
Löneservice	-58	-64	-46	-22	-14
Ekonomiservice	-26	-31	-78	-92	-75
It-infrastruktur, support och förvaltning	-194	-221	-185	-153	-125
Övr förvaltning gemensamma funktioner	-8	-9	-8	-8	-8
Juridiskt stöd, fastighetsstöd, arkiv m.m.	-78	-95	-107	-100	-100
	-364	-419	-425	-376	-322
Inomkyrklig reglering					
Kyrkoval	-17	-35	-48	-12	-23
Kyrkans böcker, kyrkomöte, kyrkostyrelse, råd	-59	-66	-70	-62	-62
	-77	-100	-118	-74	-85
Utjämnning och Finans					
Utjämnning	-339	-341	-339	-335	-335
Finansförvaltning	1 166	554	579	598	616
	826	212	241	264	282

Stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet

Uppdraget avser verksamhetsutveckling inom den grundläggande uppgiften i Sverige och utlandet inom forskning och analys, diakonal utveckling, hållbarhetsfrågor och utbildning för tjänst i Svenska kyrkan.

Kostnaderna för Svenska kyrkans utbildningsinstitut ökar under perioden på grund av utökad verksamhetsinsatsning och Svenska kyrkans bidrag till kyrkomusikerutbildningar. Nettokostnaden för Svenska kyrkan i utlandet är lägre än tidigare år på grund av sänkta kostnader för underhåll av utlandsfastigheter. En resultaträkning för kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet redovisas i tabell 15.

I kostnader för övrigt stöd till stiftens för utveckling av församlingslivet ingår *Etapp 2 färdplan för klimatet* som omfattar 200 miljoner kronor under perioden 2024–2027. I det ingår kostnader för specialkompetens, incitamentsmedel, utbildning och innovation enligt tabell 9 nedan.

TABELL 9 KLIMATETAPP 2

Belopp i mnkr	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027	
Specialister	10	20	20	20	
Incitamentsmedel	10	15	25	25	
Verksamhetsmedel utbildning och liknande	4	7	7	8	
Projektmedel och innovation/utveckling	4	5	5	4	
Nationell nivå	2	3	3	3	Totalt
	30	50	60	60	200

För arbetet utifrån åtagandena med det samiska folket avsätts 4 miljoner kronor per år under en tioårsperiod. Dessutom finns kostnader för ekumeniskt firande år 2025, medlemsutveckling, forskarskola och kommunikationsuppdraget en närvarande och synlig kyrka. År 2025 ingår 50 miljoner kronor till kyrkostyrelsens förfogande för kyrklig beredskap.

Här ingår också kyrkoantikvarisk ersättning, men nettokostnaden är noll kronor då den finansieras av bidrag om 460 miljoner kronor från staten.

Företräderskap

Uppdraget inkluderar ekumenisk samverkan, påverkansarbete och internationell mission och diakoni som samordnas genom Act Svenska kyrkan.

Den budgeterade nettokostnaden för internationell mission och diakoni minskar till 15 miljoner kronor under planeringsperioden. Verksamheten förväntas finansieras av externa medel i större utsträckning än tidigare. I budget 2024 finns 22,5 miljoner kronor till husbyggnadsprojektet i Jerusalem och 2025 finns 7,5 miljoner kronor till projektet. En resultaträkning för kyrkostyrelsens internationella råd redovisas i tabell 14.

Budget för övriga delar av uppdraget företräderskap ligger i nivå med tidigare utfall och budget för 2024. I samband med kyrkoval 2025 planeras en kyrkovalskampanj. I uppdraget ingår stöd till ekumeniska internationella samarbetsorganisationer och samarbetskyrkor med 15 miljoner kronor.

Stöd till en god förvaltning

Uppdraget omfattar verksamhet som genom samverkan och digitalisering ger verktyg för den grundläggande uppgiften och gemensamma administrativa arbetssätt som möjliggör hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Fastighetsförvaltning, arkiv och juridiskt stöd ingår också i stöd till en god förvaltning.

Införandet av gemensamt kyrknät medför ökade kostnader under planeringsperioden. En ny avgiftsmodell leder till att intäkter ökar för både it-infrastruktur och gemensam nätförbindelse. Säkerhetskostnader samt kostnader för ökad motståndskraft i händelse av ofred har tillkommit från 2025 med 40 miljoner kronor per år.

Projekt för nytt lönesystem är försenat och fortsätter även under 2025. Förseningen påverkar även löneservicetjänsten, vilket innebär en lägre produktion och ett negativt nettoresultat för hela perioden, men som gradvis minskar.

Kostnader och intäkter för etablering av ekonomiservice och den nya ekonomiservicetjänsten har räknats om. Kostnader för etableringsprojektet, där en stor del avser byte av ekonomisystem, är 47 miljoner kronor 2025, 53 miljoner kronor 2026 för att sedan minska till 27 miljoner kronor 2027.

Kostnader för övrigt stöd till en god förvaltning är högre 2024 och framåt jämfört med utfall 2023. De högre kostnaderna 2024 beror bland annat på kyrkobyggnadsprojektet som hanterar beslut i kyrkomötet 2016 efter utredningen Gemensamt ansvar samt på högre hyra efter återflytten till kansliets nyrenoverade lokaler. Lokalerna ägs av Svenska kyrkans Förvaltnings AB som tar kostnader för renoveringen, vilket resulterar i en hyreshöjning. Från 2025 och framåt finns kostnader för ökat fokus på dataskyddsfrågor.

Inomkyrklig reglering

Uppdraget inkluderar verksamhet för Svenska kyrkans styrorgan och genomförande av kyrkoval. Kvalitetssäkring av Svenska kyrkans gudstjänstböcker, utveckling av kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser ingår också i uppdraget.

Kostnader för valarbetet varierar i en fyraårscykel. Den digitala satsningen inför valet år 2025 har delvis flyttats fram till 2025 och 2026, men även 2027.

De två senaste valen har kyrkomötet beslutat om ett bidrag till nomineringsgrupperna för valsedlar till kyrkomötet. För valet 2025 finns därför ett utrymme i budgeten 2025 för valsedelsbidrag.

I uppdraget ingår också kyrkomötets verksamhet där mandatstödet, som också varierar i fyraårscyklar, bidrar till en högre kostnad 2024 och 2025.

Arbetet med att utveckla och förnya psalmer budgeteras med 3,5 miljoner kronor per år och fortsätter efter planeringsperioden.

Utjämningsystemet

Se avsnitt 7.3 och tabell 6.

Finansförvaltning

Se avsnitt 7.3 och tabell 7.

7.5 Utbetalningar till stift och församlingar

Utöver utjämningsbidrag och kyrkoantikvarisk ersättning planeras utbetalningar till stift och församlingar inom *Ett steg vidare för klimatet*.

TABELL 10 UTBETALNINGAR TILL STIFT OCH FÖRSAMLINGAR

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Utjämningsbidrag församlingsnivå	-853	-873	-888	-891	-904
Utjämningsbidrag stiftsnivå	-365	-365	-365	-365	-365
Kyrkounderhållsbidrag	-100	-100	-95	-100	-100
Kyrkoantikvarisk ersättning	-492	-460	-460	-460	-460
Klimatsatsning	-8	-28	-45	-55	-55
Totala utbetalningar	-1 818	-1 826	-1 853	-1 871	-1 884

7.6 Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten, som liknar den kassaflödesanalys som återfinns i årsredovisningen, visar kassaflödet över planeringsperioden. Det är en budget och en bästa uppskattning för att hålla en jämn likviditet under perioden och ger en möjlighet att planera förvaltningen, då delar av kapitalets avkastning finansierar verksamheten.

TABELL 11 KASSAFLÖDES BUDGET

Belopp i mnkr	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	224	245	420	504
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avkastning kapitalförvärv återinvesteras	-560	-584	-603	-622
Avskrivningar	14	11	9	9
Övriga poster	-30	-30	-30	-30
Kassaflöde från löpande verksamhet				
Ökning/ minskning av kortfristiga poster	0	0	0	0
Utnyttjad checkräkningskredit	0	0	0	0
Kassaflöde från löpande verksamhet	-351	-358	-204	-139
Investeringsverksamhet				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-10	-10	-10	-10
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-5	-5	-5	-5
Förs. av finansiella anläggningstillgångar	195	373	219	154
Kassaflöde från investeringsverksamhet exkl likv.förv	180	358	204	139
Årets kassaflöde	-171	0	0	0
Kassa och bank vid årets början disponibelt för nationell nivå	171	0	0	0
Kassa och bank vid årets slut	0	0	0	0

7.7 Eget kapital och mål för eget kapital

Församlingar i Svenska kyrkan är centrala, där firas gudstjänst, där bedrivs undervisning och där utövas diakoni och mission. För att församlingar och pastorat även i framtiden ska kunna utföra sitt grundläggande uppdrag med minskade ekonomiska resurser är det angeläget att långsiktigt säkra stödet till församlingar och pastorat för tider av nya förutsättningar och behov.

Det nationella egna kapitalet utgör en gemensam resurs för hela trossamfundet och dess avkastning möjliggör såväl resurser till akuta insatser som till strategiska insatser för ett långsiktigt hållbart kyrkoliv. Det egna kapitalet uppgick vid ingången av 2024 till 11 miljarder kronor och utgörs till största del av det gemensamma kapitalet.

Kyrkomötet 2021 beslutade att målvärdet för eget kapital ska vara minst 10 miljarder kronor med årlig uppräknings för inflation. Det räknas upp årligen med hänsyn till konsumentprisindex, KPI, och mål för eget kapital är 11,7 miljarder kronor vid ingången av 2024. År 2022 var inflationen mycket hög samtidigt som avkastningen från kapitalet kraftigt negativ, vilket medförde att det egna kapitalet låg under mål för eget kapital. Under 2023 har inflationen mattats av och avkastningen från kapitalförvaltningen var 1 018 miljoner kronor. Det fria egna kapitalet har återhämtats men nådde ändå inte målvärdet, utan var 710 miljoner kronor lägre än mål för eget kapital vid ingången av 2024. Med en inflation enligt Riksbankens prognos i mars 2024 närmar sig det fria egna kapitalet målkapitalet under planeringsperioden.

TABELL 12 FRITT EGET KAPITAL

Belopp i mnkr	UB 2023	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Fritt eget kapital*	11 017	11 487	11 907	12 411
Lägsta nivå fritt eget kapital	11 727	12 177	12 384	12 631
Skillnad mot lägsta nivå	-710	-690	-476	-220

*) I det egna kapitalet ingår ännu inte realiserade värdeökningar inom kapitalförvaltningen. Vid bokslut 2023 uppgick de orealiserade värdeökningarna till 3 501 miljoner kronor.

Avkastningsmålet är långsiktigt och ska ses som ett snitt över tio år, så möjligheten att i framtiden återställa det egna kapitalet är goda, förutsatt att verksamheten inte drivs med underskott under en alltför lång period som måste täckas med avkastning från kapitalet. Avkastningen från kapitalet ska, enligt tidigare beslut, finansiera kyrko- och underhållsbidraget om 100 miljoner kronor per år. Därutöver finansierar avkastningen de strategiska insatserna under planperioden som redovisas i tabell 4. Det är av stor vikt att nivån på de strategiska insatserna är på en långsiktigt hållbar nivå så att det gemensamma kapitalet inte urholkas.

I diagram 3 nedan redovisas hur marknadsvärdet och mål för eget kapital har utvecklats i förhållande till varandra under den senaste tioårsperioden.

DIAGRAM 3. MÅL FÖR EGET KAPITAL OCH MARKNADSVÄRDE FÖR KAPITALFÖRVALTNINGEN 2013–2023

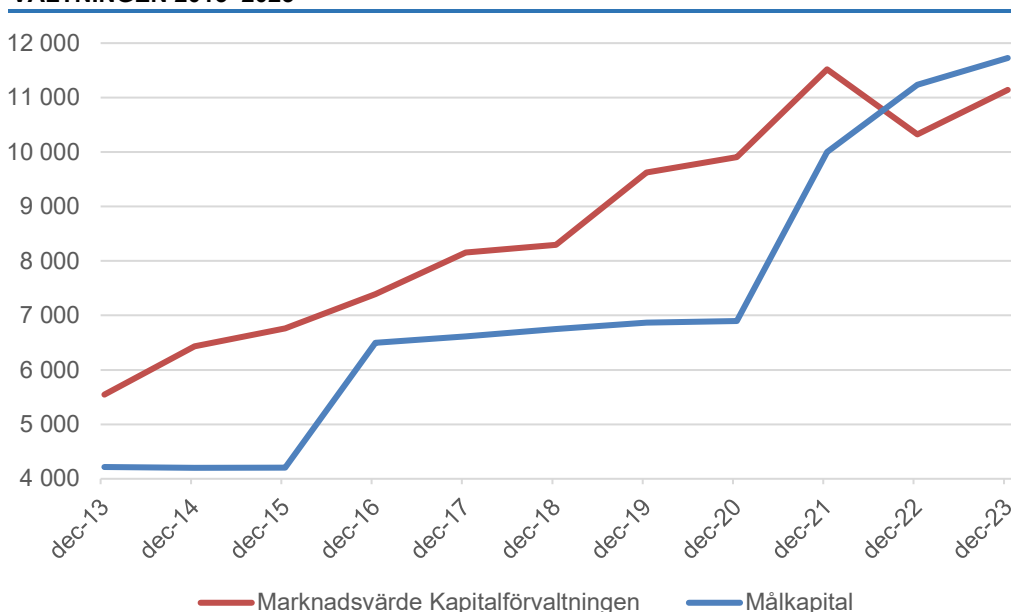
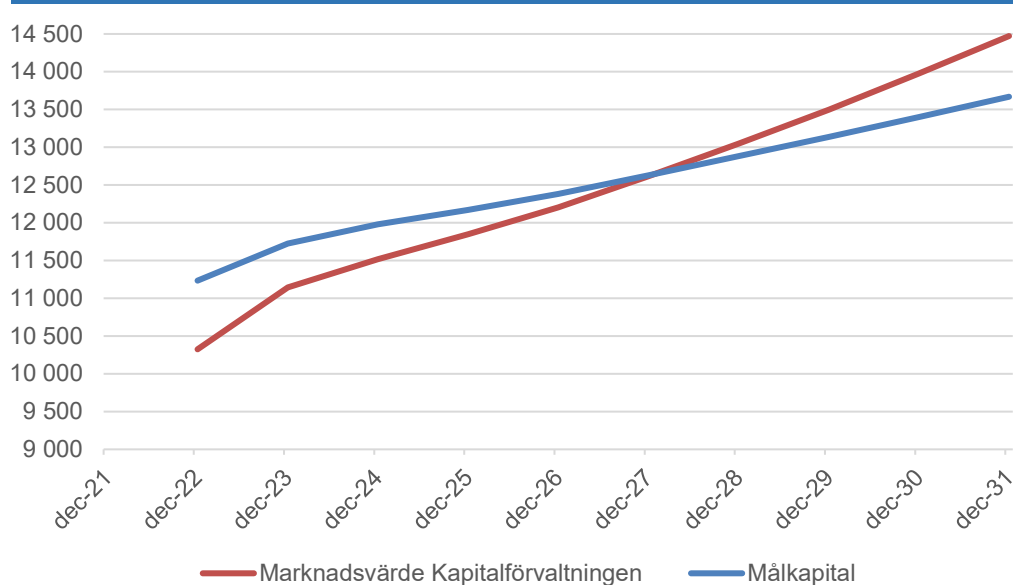

Diagram 4 visar en beräkning för hur mål för eget kapital och marknadsvärde kan utvecklas framöver, där mål för eget kapital är i balans 2027. Beräkningen är gjord med följande antaganden:

- ◆ Kapitalförvaltningen klarar avkastningskravet + 3 procent real avkastning (3 procent + inflation)
- ◆ KPI enligt prognos från Riksbanken i mars 2024 (2024: 2,2 procent 2025: 1,6 procent, 2026: 1,7 procent), därefter 2,0 procent per år.
- ◆ Ett uttag om 100 miljoner kronor till kyrkunderhållsbidraget görs varje år
- ◆ Ytterligare uttag om 100 miljoner kronor från avkastningen till finansiering av strategiska insatser varje år

DIAGRAM 4. PROGNOIS FÖR MÅL FÖR EGET KAPITAL OCH MARKNADSVÄRDE 2021–2031

7.8 Ändamålsbestämda medel

Tabell 13 visar beräknade ändamålsbestämda medel per 31 december respektive år.

TABELL 13 ÄNDAMÅLSBESTÄMDA MEDEL

Belopp i mnkr	UB 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Internationell mission och diakoni	177	112	53	54	62
Svenska kyrkan i utlandet	57	54	51	46	41
Övriga verksamheter	27	27	26	26	26
Utgående balans	261	181	130	126	129

Act Svenska kyrkan planerar att använda alla de fria ändamålsbestämda medlen 2024 och 2025. Enligt plan kommer Act Svenska kyrkans fria medel öka något från 2026. De ändamålsbestämda medel som finns i budget 2025 och framåt är främst öronmärkta medel och ett innehav i Oikocredit. Av ändamålsbestämda medel till Svenska kyrkan i utlandet var 39 miljoner kronor fria vid ingången av 2024.

7.9 Sammanfattning ekonomi för kyrkostyrelsens internationella råd och kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet

KsSkr 2024:1

TABELL 14 RESULTAT KYRKOSTYRELSENS INTERNATIONELLA RÅD

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Insamlade medel	199	223	251	272	285
Erhållna bidrag	135	160	152	230	228
Övriga intäkter	4	0	0	0	0
Förändr. ändamålsbest. medel	14	65	59	-1	-8
Summa intäkter	352	448	463	501	505
Utveckl.samarbete/bistånd	-236	-279	-249	-285	-281
Övriga lämnade bidrag	-7	-4	-4	-4	-4
Externa kostnader	-113	-112	-114	-111	-112
Personalkostnader	-103	-110	-118	-116	-122
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-459	-505	-485	-516	-520
Finansnetto	3	0	0	0	0
Resultat	-105	-58	-23	-15	-15

Intäkter från insamlade medel förväntas öka med 34 miljoner kronor under planeringsperioden, framför allt som ett resultat av högre stifts- och församlingsanslag. Erhållna bidrag är lägre 2025 jämfört med budget 2024 vilket framför allt beror på lägre förväntade bidrag från Radiohjälpen och Världens barn. Bidrag från institutionella givare förväntas öka 2026 och 2027, främst till den humanitära verksamheten. Det budgeterade uttaget av ändamålsbestämda medel är högt 2024 och 2025 bland annat på grund av en humanitär satsning. Efter 2025 väntas de fria ändamålsbestämda medlen vara slut och från 2026 bidrar ökningen i insamlade medel till att den internationella verksamheten kan uppnå ekonomi i balans.

Lämnade bidrag för utvecklingssamarbete/bistånd är lägre 2025 jämfört med budget 2024. År 2024 ingår bidrag till Lutherska världsförbundet för husbyggnadsprojekt i Jerusalem med 22,5 miljoner kronor som finansieras med den gemensamma avgiften. Budget 2025 inkluderar de resterande 7,5 miljoner kronor till husbyggnadsprojektet. De förväntade lägre intäkterna från Radiohjälpen och Världens barn påverkar också att de lämnade bidragen är lägre 2025. Budgeten för lämnade bidrag ökar 2026 och 2027 på grund av att de förväntade bidragen från institutionella givare ökar.

Externa kostnader förväntas ligga på samma nivå som utfall 2023 och budget 2024 under planeringsperioden, men personalkostnader är högre. Det strategiska arbetet med ökad närvaro i programländer fortsätter under perioden. Det innebär att bemanningen förändras genom fler utsända, fler lokalt anställda i programländer och färre i Uppsala.

TABELL 15 RESULTAT RÅDET FÖR SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Belopp i miljoner kronor	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	RAM 2026	RAM 2027
Insamlade medel	10	9	9	9	9
Erhållna bidrag	3	6	3	3	5
Övriga intäkter	0	2	1	1	2
Förändr. ändamålsbest. medel	-2	3	3	5	5
Summa intäkter	10	20	16	18	20
Utveckl.samarbete/bistånd	0	0	0	0	0
Övriga lämnade bidrag	-27	-49	-52	-54	-56
Externa kostnader	-18	-21	-15	-15	-15
Personalkostnader	-40	-25	-20	-20	-20
Avskrivningar	-3	-3	-3	-3	-3
Summa kostnader	-88	-98	-90	-92	-94
Finansnetto	-1	0	0	0	0
Resultat	-78	-78	-74	-74	-74

Insamlade medel och erhållna bidrag är i nivå med tidigare år. Under planeringsperioden kommer även ändamålsdestinerade medel att nyttjas med 13 miljoner kronor.

Genom den påbörjade inriktningen mot fler lokalanställningar och ekumenisk samverkan är personalkostnader för utsänd personal sänkta och i stället ökar anslagen till församlingar.

För att få en långsiktig planering av fastighetskostnader löper dessa över en femårsperiod där de första tre åren ingår i verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027. Budgeten för planerat underhåll sänks till 10 miljoner kronor per år. Totalt för femårsperioden 2025–2029 finns 50 miljoner kronor i budget.

Utdrag ur protokoll fört vid styrelsens sammanträde den 13 juni 2024.

Beslutande: Martin Modéus, ordförande, ledamöterna Wanja Lundby-Wedin, Daniel Tisell, Amanda Carlshamre, Jesper Eneroth, Nils Gårder, Berth Löndahl, Olle Reichenberg, Elisabeth Rydström, Erik Sjöstrand, Anna Sundberg och Margareta Winberg samt tjänstgörande ersättarna Johannes Fransson, Sofija Lazic Pedersen och Linda Sjöo.

Föredragande: Gustaf af Ugglas, Marie Nordström

Kyrkostyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag

att till kyrkomötet lämna skrivelsen 2024:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2025–2027.

Särskilt yttrande av Anna Sundberg

I målbild 1 finns ett stycke med namnet *En klimatneutral kyrka*. Där beskrivs att Svenska kyrkan ska uppnå effektmålen om klimatneutralitet till 2030 för att inte bidra till den globala uppvärmningen, och hänvisar bland annat till Svenska kyrkans *Färdplan till klimatet*, etapp 2. Sverigedemokraterna har tidigare yrkat avslag till *Färdplan för klimatet* etapp 2 som kostar 200 miljoner, enligt beslutet som togs 2023. Vi ställer oss kritiska till detta då vi bland annat tycker att de hundratals miljoner som Svenska kyrkan satsar i sitt klimatarbete ska gå till kyrkans viktiga kärnverksamhet – gudstjänst, utbildning, diakoni och mission. Där gör pengarna större nytta och behoven är enorma.

Svenska kyrkan har kommit att få ett väldigt kostsamt och överambitiöst engagemang för klimatet så pass att människor upplever att kyrkan tappat sitt fokus och huvudsyfte som kyrka. Vi är därför inte övertygade att Svenska kyrkans miljöarbete kommer att stärka förtroendet för kyrkan.

Sveriges andel av de globala utsläppen är endast 0,2 procent och vår påverkan är ytterst liten. Vi frågar oss vilken nytta gör då dessa Svenska kyrkans hundratals miljoner för klimatet? Ingen tror vi, så länge andra länder i världen såsom Indien och Kina inte minskar sina utsläpp. Därför är Svenska kyrkans satsningar för klimatet, såsom produktion av förnybar el, verkningslösa och de hundratals miljoner som satsas i Sverige av Svenska kyrkan ger oss inte ett bättre klimat.